

Četvrtak, 2. maj 2002.
Svedok Šukri Gerđaliju
Svedok Fedrije Džafa
Svedok Isa Raka
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio sudu
Početak u 9.32 h

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Želeo bih da razjasnim jedno pitanje. Vi ste me juče pitali u vezi sa svedokom K21 kada se pojavio predlog za 92bis i ja sam vam odgovorio da očekujem da dobijem izjavu tog svedoka juče popodne, i dobio sam je juče popodne. Pročitao sam tu izjavu i želeo bih da vi razmotrite neke činjenice koje ukazuju na to da nema nikakvog razloga, apsolutno nikakvog razloga da taj svedok bude zaštićen svedok. Taj svedok nije...

SUDIJA MEJ: Bavićemo se time kasnije, razmotrićemo to blagovremeno u vezi svedoka K21, a sada ćemo nastaviti sa svedočenjem. Neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sest. Gospodine Sakson, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine, da li se vi zovete doktor Šukri Gerđaliju (Šukri Gerxhaliu)?

SVEDOK GERĐALIJU – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Doktore Gerdžaliju, da li ste rođeni 23. avgusta 1953. godine?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste rođeni u selu Donja Studimlja (Studime e Poshtme) u opštini Vučitrn (Vushtrri) u Kosovu?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: I da li se to selo sada zove Martiret (Martiret)?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Martiret.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Doktore Gerdžaliju, od 17. do 19. februara 2000. godine, da li ste vi dali izjavu predstavnicima Tužilaštva o događajima koje ste vi videli i iskusili na Kosovu 1999. godine?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Četvrtog februara ove godine, 2002, u selu Martiret u opštini Vučitrn na Kosovu, da li ste dobili kopiju izjave koju ste dali u februaru 2000. godine u prisustvu predstavnika iz Tužilaštva kao i predsedavajućeg službenika koga je naimenovao Sekretarijat ovog suda?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste tada potvrdili da je kopija izjave koju ste dobili tačna i ispravna?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, ja tu izjavu sada podnosim u dokazni materijal u skladu sa pravilom 92bis.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva 122.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, doktor Šukri Gerdžaliju je većinu svog života živio u selu Donja Studimlja ili Martiret u opštini Vučitrn na Kosovu. On je oženjen i ima četvoro dece. Radio je kao

lekar u bolnici u Vučitrnu, a trenutno je specijalista za radnu terapiju. Početkom oktobra 1998. godine doktor Gerdžaliju je takođe lečio ranjenike OVK, bilo u svojoj kući ili po selima koja je držala OVK. Isto tako je lečio civilno stanovništvo u tim selima kome je bila potrebna lekarska pomoć. Doktor Gerdžaliju opisuje kako su nakon početka kampanje bombardovanja NATO-a srpske snage počele ofanzivu iz sela Rašice (Rashice) sa početkom 28. i 29. marta 1999. Ofanziva je uključivala granatiranje sela gde je doktor Gerdžaliju živeo sa svojom porodicom. Porodica doktora Gerdžalijua je, kao i drugi stanovnici sela Donje Studimlje...

prevodilac: Molim vas da usporite, hvala.

TUŽILAC SAKSON: Izvinjavam se prevodiocima. Porodica doktora Gerdžalijua, kao i drugi stanovnici Donje Studimlje, napustili su svoje selo. Doktor Gerdžaliju otišao je u planine da u to vreme radi u poljskim bolnicama OVK. Oko 7. do 10. aprila 1999. godine porodica doktora Gerdžalijua vratila se u svoje selo, ali su došle srpske snage tražeći doktora Gerdžaliju. U to vreme doktor Gerdžaliju je odlučio da svoju porodicu povede u planine koje je kontrolisala OVK. Svedok opisuje kako su se on i njegova porodica našli na udaru paljbe srpskih snaga dok su išli u selo Gornja Studimlja. Sledećih nekoliko nedelja, doktor Gerdžaliju nastavio je da radi u bolnicama OVK. Doktor Gerdžaliju opisuje kako je...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, nema prevoda ni ovde, a nema ni kod gospodina Miloševića. Nema prevoda na srpski.

SUDIJA MEJ: Gospodine Sakson, molim vas sedite, sad ćemo da vidimo u čemu je stvar. Da li sad čujete prevod? Da li čujete sad prevod?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: Vrlo dobro.

TUŽILAC SAKSON: Oko 7. do 10. aprila 1999. godine porodica doktora Gerdžalijua se vratila u svoje selo ali su stigle srpske snage i tražile doktora Gerdžalijua. U to vreme doktor Gerdžaliju je odlučio da svoju porodicu odvede u krajeve u brdima koje je kontrolisao OVK. Svedok opisuje kako su on i njegova porodica bili izloženi vatri od srpskih snaga dok su pešačili do sela Gornje Studimlje. Sledeće dve-tri nedelje doktor Gerdžaliju je nastavio da radi u terenskim bolnicama OVK. Doktor Gerdžaliju opisuje kako su 2. maja 1999. godine nakon proboja srpskih snaga na linijama fronta kod sela Lap i Meljenica civili koji su tražili utočište u brdima odlučili da naprave konvoj i da krenu niz brdo u pravcu grada Vučitrna. Doktor Gerdžaliju procenjuje da je u tom konvoju bilo oko 40.000 ljudi. Konvoj je krenuo popodne 2. maja i doktor Gerdžaliju opisuje kako se konvoj kretao jako sporo i bio izložen srpskoj vatri. Video je mnogo ranjenih ljudi. Svedok se sakrio ispod plastičnih folija u prikolici u kojoj se nalazio da bi izbegao to da ga prepoznaju srpske snage koje su se približavale konvoju. On opisuje kako su srpski vojnici i paravojne snage, pripadnici paravojnih snaga stalno prilazili ljudima iz konvoja tražeći novac od ljudi i pucajući u one muškarce koji nisu imali novca. Ženi doktora Gerdžalijua su pretili da će je silovati sve dok nije predala nekoliko stotina nemačkih maraka jednom od Srba. Doktor Gerdžaliju je čuo kako su Srbi ispitivali i tukli njegovog zeta Halila (Halil) i videli i čuli kada su srpske snage pucale i ubile jednog čoveka koji je vozio traktor iza traktora porodice Gerdžaliju. Doktor Gerdžaliju je čuo kako dva čoveka govore srpski odmah pored njegove prikolice. Jedan je rekao: „Koliko si ih već ubio?“, a drugi glas je odgovorio „Oko 50“. Prvi glas je rekao: „Ajde da nastavimo sve dok ne dođemo do 100.“ Srpske snage su ubile ljude iz konvoja koji nisu ispunili njihove zahteve za novac. Plašeći se za svoj život, doktor Gerdžaliju i njegov zet su pobešli iz konvoja i sakrili se u obližnjem potoku. Žena doktora Gerdžalijua je ubedila srpske snage koje su prišle njihovom traktoru i prikolici da su muškarci iz njihove porodice već ubijeni. Negde oko 11.45 te iste noći preživeli iz konvoja su nastavili put. Sa mesta gde su se krili doktor Gerdžaliju i njegov zet videli su da oko deset vozila dolazi s puta sa juga iz pravca Donje Studimlje. Doktor Gerdžaliju je video da su dva-tri vozila vozila srpske policije, a ostatak su bila

oklopni transporteri. Vozila su imala upaljene farove i izgledalo je kao da pretražuju teren. Na kraju, doktor Gerdžaliju je čuo jedan glas kako viče na srpskom: „Vojnici, ajde da se vratimo, nemamo više benzina i ovde je sve čisto“. Nakon što su srpske snage napustile taj kraj doktor Gerdžaliju i njegov zet su otišli do sela Gornje Studimlje, a onda u selo Slakvicu (Slakovce) koje je bilo potpuno spaljeno. Posle toga doktor Gerdžaliju i njegov zet su se vratili niz brdo u Donje Studimlje gde je došlo do pokolja. Tada su neki vojnici OVK pomagali da se sahrane mrtvi. Doktor Gerdžaliju je video neke od žrtava. Mnoge od njih su imale rane zbog kojih su bile neprepoznatljive. Doktoru Gerdžaliju su pokazali spisak mrtvih, a tada je taj spisak imao 97 imena. Na zahtev OVK doktor Gerdžaliju se vratio da radi u njihovoj terenskoj bolnici u Slakovcu. 29. maja vratio se svojoj kući da obiđe porodicu. 31. maja 1999. godine srpska policija je viđena u obližnjem dvorištu rođaka doktora Gerdžalijua Seladina (Seladin) Gerdžaliju. Doktor Gerdžaliju je pobegao da bi izbegao hapšenje. Dok je bežao doktor Gerdžaliju je čuo glasove kako psuju i viču na srpskom i čuo je pucnje. Druge komšije su rekle da su videle sedam srpskih policajaca u tom kraju kao i tri leša. Doktor Gerdžaliju je kasnije video da su ta tri tela njegojih rođaka i izvinjavam se ako pogrešno izgovorim imena Džemel Gerdžaliju (Xhemel Gerxaliu), Seladin Gerdžaliju i Seladinov sin Šaban (Shaban). Doktor Gerdžaliju je video rane od metaka na ta tri tela. Jedan drugi rođak Fatbarda (Fatbardha) Gerdžaliju je doneo kameru i slikao leševe i pozvane su srpske vlasti. Nakon što su sudija, jedan doktor i neki srpski policajci izašli na lice mesta, a potom otišli, doktor Gerdžaliju je ušao u kuću svog rođaka Seladina. Tamo je otkrio mrtva tela devet članova svoje šire porodice uključujući i nekoliko dece koja su bila mlađa od 12 godina. Svi su bili ubijeni iz vatrenog oružja. Dan, dva kasnije, 4. ili 5. juna, ostatak porodice Gerdžaliju, uključujući i ovog svedoka, otišao je za Crnu Goru gde su ostali dve nedelje sve dok snage NATO-a nisu ušle na Kosovo kasnije u junu 1999. godine.

SVEDOK GERDŽALIJU: Izvinjavam se, časni Sude. Ja pred sobom nemam svoju izjavu.

SUDIJA MEJ: U redu, možete da dobijete kopiju izjave.

SVEDOK GERDŽALIJU: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, izvolite.

prevodilac: Mikrofon, molim vas.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rade mikrofoni, ja mislim. Počecu od ovog događaja koji je opisao svedok kao napad na civile. Vi ste u svojoj izjavi, to vam je na prvoj strani poslednji pasus, rekli da je 80% teritorije opštine Vučitrn bilo pod kontrolom OVK. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ja mislim da je to tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorite dalje, na drugoj strani, o velikoj koncentraciji na Bajgori (Bajgore). Je li to tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ko u Bajgori?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na Bajgori je takođe bila OVK i bio je jedan štab OVK takođe, ili tvrdite možda da nije bio.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Mogu da govorim o opštini Vučitrn, ali Bajgore ne pripada toj opštini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne gubimo vreme na to. Vezujem se samo za vašu izjavu. Na drugoj strani u poslednjem pasusu govorite o tome da vam je stiglo naređenje, odnosno piše precizno: „2. maja naređenje da se OVK prebaci...“, tako piše, pretpostavljam da je trebalo da piše „povuče“, je li tako, „jer su Srbi probili liniju fronta“. Koliko su trajale te borbe?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ja nisam vojno lice i tada nisam bio na frontu. Ja sam bio u bolnici, ali znam da je tamo bilo borbi i 2. maja zbog proboja fronta i zbog nedostatka hrane i dru-

gih stvari, 2. maja suočeni sa paljbom koja nam je išla iznad glave mi smo otišli u pravcu Cecelije i posle toga prema Vučitrnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema vašoj izjavi, dakle, 80% teritorije je bilo pod kontrolom OVK, vođene su borbe na kojima je, prema vašoj izjavi, bio front. Prema vašoj izjavi naše snage probile liniju fronta i onda vi se povlačite, OVK i vi koji ste neborbeni deo, ali svakako takođe OVK, vi ste radili kao lekar za OVK, povlačite se u nekom pravcu, u ovom trenutku nije bitno u kom. Je li tako?

SUDIJA MEJ: On je sve to rekao u svojoj izjavi, a to je već uvršteno u spis tako da vas molim da pređemo na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dejstva koja opisuje su dejstva prema OVK, među kojima se nalazio i doktor koji ih leči. To, dakle, nisu bila dejstva prema civilnom stanovništvu. Je li to tako ili nije?

SUDIJA MEJ: Vi tvrdite, da bi nam bilo sve jasno, da su operacije srpskih snaga bile protiv OVK a ne protiv civilnog stanovništva. To hoćete da kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam, mislim, vrlo jasno rekao šta je. Opisao je situaciju o 80%...

SUDIJA MEJ: U redu, nema potrebe ponovo to da kažete. Neka svedok odgovori. Ono što se tvrdi i vi možete na to da odgovorite na osnovu vašeg iskustva je sledeće. Ova operacija je bila operacija protiv OVK i nije bila protiv civilnog stanovništva. Možete li da nam pomognete? Da li je to tačno ili nije? Ako ne možete onda vas molim da to i kažete.

SVEDOK GERDŽALIJU: Operacija nakon što je probijen front je počela popodne protiv civila zato što oni nisu ciljali na vojsku koja se nalazila u istočnom delu već su precizno gađali konvoj civila. Govorim sad o ovom što su radile srpske snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naše snage su pretraživale konvoj posle tih borbi i proboja fronta, to ste vi rekli. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Srpske snage iz pozadine iz Meljenice (Melenice) i sa severa su pratile konvoj, a bilo je drugih snaga ispred tako da je konvoj bio opkoljen sa svih strana sve do četiri, pet sati popodne, a onda je počela noć terora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa konvojem se povlačila i grupa OVK. Je li tako ili nije? Hoćete da kažete da ste vi bili jedini član OVK u konvoju?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Ne. Ja sam tamo bio sam, bio sam nenaoružan, bez uniforme, imao sam samo svoj skalpel i medicinsku opremu. To je jedino oružje koje sam ja imao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je da li ste vi bili jedini pripadnik OVK u tom konvoju od 40.000 koji se povlačio?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, ja sam bio jedini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da se OVK nije povlačila sa civilima i da nije po svojoj praksi uzimala civile za živi štit. Je li vi to tvrdite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: To je apsolutno netačno. OVK je bila prema istoku kod Dubnice, a civili su bili nezaštićeni. Ja sam bio s njima, sa svojim stetoskopom i drugom lekarskom opremom.

SUDIJA MEJ: Takođe se tvrdi i da je OVK uzimala civile kao žive štitove. Da li je to OVK radila?

SVEDOK GERDŽALIJU: Ne, nije to radio. Ja nikada tako nešto nisam video. To je sasvim netačno.

SUDIJA MEJ: Takođe se tvrdi da je to bila njihova uobičajena praksa. Da li je to tačno?

SVEDOK GERDŽALIJU: Ne, to nije tačno. Vojnici su vodili ranjenike na sigurna mesta, a civili zato što nisu imali hrane i drugih stva-

ri, a i zbog granatiranja bili su prisiljeni da idu u Vučitrn, da idu u tom pravcu u nadi da će moći da odu negde u inostranstvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, molim vas nemojte da mi prekidate unakrsno ispitivanje pošto ono ima svoju logiku i ja želim da mi svjedok odgovara pitanje za pitanjem.

SUDIJA MEJ: On će odgovarati na niz pitanja i pojavice se ta logika ako se uzdržite od toga da postavljate više pitanja. Vi u stvari u jedno pitanje koje vi nazivate jednim pitanjem uključite nekoliko poenti kao ova o tome da je OVK uzimala žive štitove i da je to njihova uobičajena praksa. Znači, ako postavljate bukvalno jedno po jedno pitanje tako ćemo brže onda da prelazimo materijal.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda ćemo ići brže. Sada ste rekli da je to bio konvoj nezaštićenih civila jer je OVK otišla na drugu stranu. Moje pitanje je, dakle, sasvim jednostavno i sadrži samo jedno pitanje. A zašto je OVK ostavila civile bez zaštite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: OVK je otišla na jednu drugu stratešku tačku i štitila ranjene i bolesne, ali civila je bilo toliko mnogo i oni nisu imali ni hrane ni lekova da su jednostavno bili prisiljeni da ih puste da odu ukoliko su želeli da prežive. Morali su da im daju šansu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li to znači da su oni imali još neke ranjene i bolesne civile uz te civile koje ste vi u konvoju imali? Jesu li tu bili još neki drugi civili s njima?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Gde to mislite da su bili drugi civili?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa OVK.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Mislim da nije bilo civila sa OVK. Meni su rekli: „Ako želiš da ostaneš sa ranjenima mi ćemo takođe biti sa njima i nećemo ih predati žive.“ No, ja sam otišao s mojom porodicom, vratio se njima i otišao u pravcu Vučitrna nadajući se da ćemo da preživimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su u konvoju bili, da li ste sa sobom povel i te ranjenike OVK i poginule OVK ili ste ih ostavili na ledini?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Jedna osoba je poginula, ona je zakopana ujutru, ja sam tamo bio. Međutim, među civilima nije bilo ranjenih i nije bilo bolesnih sve dok nisu došle srpske snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste možda vi ostavljali usput ove poginule članove OVK dok je vaš konvoj kretao? Je li to tačno ili nije?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, ne, ne, ne. Morate da pročitate ono što jasno stoji u mojoj izjavi, samo jedan pripadnik OVK je zakopan tog jutra. Ceo konvoj, sve dok nisu došle srpske vojne i policijske snage u Studimlje, nijedan pripadnik konvoja nije bio povređen, ranjen ili bolestan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a taj jedan pripadnik OVK je li to znači da je samo taj jedan bio u konvoju?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, ne. Taj pripadnik OVK zakopan je ujutro. Od OVK tamo sam bio samo ja, svi drugi bili su civili, a ja sam takođe bio u civilnoj odeći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A taj što je zakopan je li on bio takođe civil?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: On je bio vojnik i zakopan je ujutro pre nego što su došle srpske snage, on je bio vojnik i zakopan je uz vojne počasti. To stoji u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako je bio vojnik s vama kad kažete da s vama nije bilo vojnika?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Vi tu mešate stvari. Taj je vojnik zakopan ujutro i to zato jer je podlegao ranama koje je zadobio na frontu. Konvoj je krenuo nakon jedan sat po podne i prošao kroz nekoliko sela. Taj čovek je zakopan u Ceceliji, a mi smo prošli kroz Ceceliju, prošli, otišli do Gornje Studimlje, a srpske snage su došle kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači vi ste se tog jutra razdvojili od OVK?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste bili kad je pokopan taj vojnik, to je bio tamo OVK. Posle ste se razdvojili pa su krenuli civili. Je li tako ili ne?

SUDIJA MEJ: Već smo prošli kroz to. Već se bavimo time nekih pet, deset minuta. Mislim da nikuda nećemo doći. On je objasnio gde i kada je taj vojnik pokopan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, mislim, jasna je stvar kad se vidi upravo ovo što vi kažete, 80% teritorije, znači frontalne borbe i onda su to civili. Ali da se vratimo na početak događaja. Vi ste živeli sve vreme u Vučitrnu. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Na koje vreme mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim na vreme do rata.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Živeo sam u mom selu Donja Studimlja, a radio sam u zdravstvenom domu u Vučitrnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, radili ste u Vučitrnu, a Donja Studimlja je na periferiji Vučitrna. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Veoma blizu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada su počele te tenzije i nasilje u vašem kraju?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Nasilje je počelo pre nekog vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste čuli kada se desio prvi događaj da je neko ubijen u opštini Vučitrn?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Mene to nije interesovalo. Ja to nisam proučavao. Ja sam bio doktor. Nisam se bavio pitanjima ko je ubijen i kada i gde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate kada je sredinom 1998. godine ubijen šumar Milan Živić, i to ubijen nekim tupim predmetom. Vi ste lekar, morali ste imati neke veze s tim bar što se tiče informacije. Da li se sećate toga? Samo kažite da ili ne da ne bismo gubili vreme.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Pa istinu govoreći, ja ga nisam lečio tako da ne znam. To nije prezime ili ime koje bih poznao iz mog sela tako da ništa o tom slučaju ne mogu reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate kad je ubijen krajem 1998. godine Momčilo Živić? Da ili ne? U dvorištu svoje kuće ubijen.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Nikad nisam čuo za tog čoveka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate na dan Bajrama pre agresije NATO-a kad je grupa maskiranih OVK pred porodicom otela Fehmija Muljanua (Fehmi Mulanju), službenika Republičke uprave javnih prihoda u Vučitrnu? Da li se sećate toga?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Nikad nisam čuo za to niti mi je prezime poznato. Nikad nisam čuo to prezime. Ja mislim da taj čovek uopšte ne postoji, pogotovo ne na način na koji ga vi opisujete. Mi poznajemo sve porodice, barem u Vučitrnu, ali ja ne znam nijednu s tim prezimenom. To nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Službenik Republičke uprave javnih prihoda u Vučitrnu...

SUDIJA MEJ: Ne. Trošimo nepotrebno vreme na stalno ponavljanje. On to ne zna.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Iskreno govoreći ne znam, ja mislim da je to prezime ili krivo pročitano ili ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pročitao sam prezime Fehmi Muljanu.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: To je prvi put da čujem za takvo prezime. Ja znam mnoge ljude koji se zovu Fehmi, ali ne ovo prezime. Možda ste dezinformisani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li znate nekog Fehmija koji je tako otet od OVK?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne znam da je OVK ikada ikoga kidnapovala, iskreno govoreći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dovoljno, dovoljno. Ne znate da je bilo ko kidnapovan, a da li znate da je OVK bilo koga ubila pre agresije NATO-a?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Na koga mislite da ga je OVK ubila?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ne znate nikoga. Mislim i na Srbe i na Albance. Da li znate za nekog Srbina ili za nekog Albanca koga je OVK ubila pre agresije NATO-a?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Ja znam da se OVK borila na frontu. Ja ne znam koga je tamo OVK ubila. Nije trebala tamo nikoga ubijati. Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite da li su vam poznati teroristički napadi OVK i na Srbe, i na Albance, i na Rome i na druge stanovnike Kosova. Da li vam je išta o tome poznato?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Mislim da je sve to neistinito. Ja znam nekog u Mitrovici (Mitrovica) ko je radio sve do 3. juna 2000. godine. Slušajte dobro šta govorim. Ja znam da je srpska državna bezbednost...

SUDIJA MEJ: Obojica stanite. Ne možemo raditi na ovakav način ako prekidate. Svedok je rekao da to nije tačno. Prema tome, nema smisla o tome dalje raspravljati. To je njegov iskaz. Mi se ovde bavimo njegovim iskazom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste radili u Domu zdravlja u Vučitrnu. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Radili ste skraćeno po tri sata u fabrici „Lamoks Sartid“. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste pregledali, radili s radnicima da li znate da je od 520 zaposlenih bilo 270 Albanaca u Sartidu. Je li vam to poznato?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ja sam tamo radio tri sata na dan. Tamo je bilo Albanaca i Srba i ja sam na njih sve gledao na onaj način na koji je otac medicine Hipokrit rekao da treba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam da li su većina zaposlenih bili Albanci od 520 zaposlenih u „Lamoks Sartidu“?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Mislim da to trebate pitati nekog drugog a ne mene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zar vi niste vodili zdravstvene kartone svih zaposlenih u „Lamoksu“? Vi ste bili jedini lekar koji se brine o njihovom zdravlju.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Ja sam imao zdravstvene kartone ali nisu svi oni bili bolesni i dolazili da me posete. Ja te kartone imam i danas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ne možete da potvrdite da je većina zaposlenih u „Lamoksu“ da su bili Albanci?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Možda je bilo, ali to je nešto što mene nije interesovalo. Za mene je bilo važno da ih sve jednako tretiram i da se brinem o njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste napustili svoj posao kad je počela agresija NATO-a na Jugoslaviju. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: 26. marta bio sam tamo. Ne kad je počelo bombardovanje NATO-a koje smo mi pozdravili nego 26. marta. Toga dana direktor koji je inače bio silovit čovek

došao je u moju kancelariju i rekao: „Odlazi“. I ja sam ga pitao: „Zašto?“ On je rekao: „Trebalo da to uradiš zato jer imam naređenje odozgo iz Beograda.“

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, ovo moramo razjasniti. Gde se to odigralo? Gde je to došao taj direktor i rekao da odete?

SVEDOK GERDŽALIJU: On je bio u svojoj kancelariji, došao je u moju kancelariju, moju kliniku, ja sam tamo radio, došao je na vrata moje ordinacije i rekao mi da odem.

SUDIJA MEJ: Znači, govorite tu o fabrici a ne o bolnici?

SVEDOK GERDŽALIJU: Časni Sude, fabrika je bila nekih kilometar, dva od bolnice i ja sam tamo odlazio da radim na tri dana. Ja sam sve vreme radio u bolnici.

SUDIJA MEJ: Da li je to bio direktor bolnice koji vam je rekao da morate ići?

SVEDOK GERDŽALIJU: Da. To je bio direktor bolnice. On je bio stomatolog i on mi je to rekao. Branko Milanković se zvao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li imate vi rešenje o otkazu?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Nije mi dao nikakav dokument. Samo mi je rekao da moramo ići jer su pripadnici paravojsnih snaga i policija u hodnicima, ima municije u podrumu i morali smo jednostavno otići. Bilo je naoružanih ljudi i na gornjim spratovima. Mi smo morali otići.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemate rešenje o otkazu, a tvrdite da vam je otkaz dao direktor bolnice. A da li je možda OVK vama naredio da napustite posao jer ste im bili potrebni već 26. marta 1999. godine?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. U to vreme OVK me nije trebala. No, OVK i svi su nam rekli: „Nemojte napuštati radna

mesta osim ukoliko vas silom ne oteraju", a to se meni dogodilo. Policija je bila po hodnicima i direktor je, kao što sam rekao, meni naredio da odem. A kad sam ga tražio da mi da neki razlog on je rekao da je za to dobio naređenja odozgo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Koliko je lekara radilo u vučitrnskoj bolnici?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Oko 20, 30. Nisam sasvim siguran.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate koliko je lekara radilo u bolnici u kojoj ste vi radili godinama?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Brojka se menjala periodično. Kad je bilo Albanaca na vlasti onda je bilo nekih 40 doktora, a zbog nasilja i zbog drugih faktora broj Albanaca se smanjivao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je od lekara u vučitrnskoj bolnici bilo Albanaca? Koliko od njih su bili Albanci?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Oko 80%.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, 80% lekara u bolnici, ja imam podatak da je i više od 80, ali sasvim dovoljno, znači 80% lekara u bolnici su bili Albanci i vi tvrdite da se direktor bolnice u vreme ratnog stanja i bombardovanja i stalnih terorističkih napada OVK odrekao 80% kadra bolnice i rekao vam da idete. Je li to ono što vi tvrdite? Praktično, direktor bolnice je otpustio 80% kadra bolnice. Je li to vi tvrdite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. On je proterao sve Albance.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako se zvala Srпкиnja koja vas je navodno upozorila na to da se nalazite na nekakvom spisku za likvidaciju? Kažete u svojoj izjavi da vas je upozorila da treba da bežite. Kako se zvala ona?

SUDIJA MEJ: A zašto je to relevantno? Kakve to veze ima?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Relevantno je zato što želim da pozovem tu osobu da svedoči ovde pošto smatram da svedok govori potpunu neistinu. Zato je relevantno.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Sakson.

TUŽIČLAC SAKSON: Časni Sude, u drugom paragrafu izjave ovog svedoka takođe stoji u vezi te osobe u zagradama „ne mogu da se setim njenog imena“.

SVEDOK GERDŽALIJU: Časni Sude, mogu li, molim vas?

SUDIJA MEJ: Da li se možete setiti tog imena?

SVEDOK GERDŽALIJU: Ja sam tada rekao i sada kažem, ja sam doktor, ja se moram baviti sa jako mnogo ljudi. Ne mogu se setiti svakog od njih. Ja se sećam da se radilo o jednoj starijoj srpskoj gospođi.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste vi otišli onda iz bolnice zato što ste se plašili ili zato što vas je otpustio upravnik Srbina?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Rekao sam to već jedanput. Direktor Srbina došao je na vrata i rekao da odemo. Rekao je: „Imam naređenje da svi Albanci moraju otići“, a ja sam bio jedan od njih. Policija se nalazila tada u hodnicima, rekao sam to već, i bili su naoružani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tvrdite da ste noću, počev od oktobra 1998. godine, odlazili da lečite ranjene pripadnike OVK. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko vas je pozvao da im pružite lekarsku pomoć?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Oni bi često dolazili u moju kuću ili bi me odveli tamo gde je bilo bolesnih i ja sam im pomagao u skladu sa Hipokratovom zakletvom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste vi završili Medicinski fakultet?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Diplomirao sam 1982. godine u Prištini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste završili specijalizaciju?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: 1996. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 1996. godine. Gde ste završili specijalizaciju medicine rada?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: U Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde su bile školovane vaše druge kolege Albanci? Znači 1996. godine ste specijalizirali u Beogradu, a gde su se školovali ostali kolege Albanci?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Pa gde god su mogli. Onaj ko je imao više novaca išao je na bolju školu i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste ovde u izjavi kad ste počeli da lečite da niste smeli da ih, odnosno da nisu smeli da ih dovode u bolnicu jer bi Srbi njih ubili. Tako kažete. A da li vi znate povodom toga što kažete da bi Srbi ubili bolesnika koji je otišao u bolnicu, da li znate da je bilo ko ko je došao na lečenje u bolnicu ubijen?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Policijski kontrolni punktovi oko Vučitrna iznad moje kuće i drugde sprečavali su svakoga da prođe kroz one zone na severu koje su oni kontrolisali i tako sam ja prema potrebi išao i nudio pomoć. Lakše je bilo da jedna osoba prođe kroz takvu kontrolnu tačku nego da se neko bolestan ili ranjen tamo vozi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li vi tvrdite da su kontrolne tačke bile barikade kroz koje niko ne može da prolazi ili samo kontrolne tačke gde se proveravaju dokumenti?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Te kontrolne tačke na raznim mestima, stanovnici tih mesta koji su bili u OVK bojali su se tražiti lekarsku pomoć u Vučitrnu i to tokom duže vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako bi uopšte bilo koji lekar u bolnici znao da li je neki civil, koji je došao na lečenje, pripadnik OVK ili nije?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Mislim da tu mešate stvari. Ne znam da li me razumete ili ne. Rekao sam da su se stanovnici okolnih sela koji nisu mogli koristiti put Priština–Mitrovica bojali da će biti zlostavljani i premlaćeni i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa maločas ste rekli da kroz te kontrolne tačke niko nije mogao da uđe.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Naravno, to su bili stanovnici sela koja su bila pod kontrolom OVK. Oni su bili mnogo maltretirani i premlaćeni na tim kontrolnim punktovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I zato nisu prolazili kroz te tačke?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Naravno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači stanovnici Albanci koji su živeli na područjima pod kontrolom OVK lečili su se krišom, a oni koji su živeli na područjima koja ne kontroliše OVK lečili su se u bolnici. Je li to ono što vi tvrdite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Oni koji su bili u zoni OVK, bez obzira da li su bili Albanci ili Srbi imali su isti tretman, ali drugi su imali lekarsku pomoć s ove strane tako da je postojala razlika ili nekakvo razdvajanje što se tiče lekarske pomoći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači, na kontrolnim tačkama su pregledani svi bez obzira jesu li Albanci ili Srbi. Jeste li to rekli?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ljude su kontrolisali. Među-
tim, Albance su maltretirali, a Srbe nisu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste u toku 1998. i
1999. godine lečili i ranjene vojnike i policajce?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Čije vojnike i policajce?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vojnike Vojske Jugoslavije,
policajce policije Srbije koji su bili ranjeni na tom području. Da li
ste ih lečili? Bili ste na svom radnom mestu u bolnici. Kažite da
ili ne?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Jesam ih kontrolisao ali nije
bilo ranjenih. Bilo je nekoliko njih koji su bili bolesni jer kao što
sam rekao po Hipokratovoj zakletvi ja sam svakoga lečio bez ika-
kve diskriminacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to znači da vi tvrdite da nije
bilo ni ubijenih, ni ranjenih vojnika i policajaca na području opšti-
ne Vučitrn. Je li to vi tvrdite?

SUDIJA MEJ: Ono što je on rekao je sledeće, nemojte pogrešno
da prikazujete njegov odgovor. Rekao je da on nije nikoga lečio,
samo one koji su bili bolesni. Ako želite da ga pitate da li je u opšti-
ni ubijen neki policajac ili vojnik u opštini Vučitrn, naravno onda
to možete da učinite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo pitam ga da li je ubijen
neki policajac i vojnik u opštini Vučitrn?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: To bi možda mogla da zna
mitrovačka bolnica, ali mi u zdravstvenom centru u Vučitrnu smo
samo lečili bolesne, a vojnici pripadnici srpskih snaga i koliko se
sećam 8. januara 1999. godine od strane snage operativne zone
Šalja (Shala) bilo je osam vojnika koji su zarobljeni sa svim svojim
oružjem. Oni su tražili, pitali su oficire da li im je potrebna bilo
kakva medicinska pomoć, da li imaju ikakvih zdravstvenih proble-
ma. Oni su rekli da nemaju nikakvih problema i koliko je meni

poznato pušteni su nekoliko dana kasnije u dobrom zdravlju uz pomoć međunarodnih posrednika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ja sam vas pitao da li vam je poznato, ne da li ste lečili, nego da li vam je poznato da su neki vojnici i policajci ubijeni, da vi znate za to, pre agresije NATO-pakta na području vaše opštine.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Naglasio sam da sam video tih osam vojnika koji su bili naoružani i koji su bili pušteni u dobrom zdravlju. Pustio ih je OVK i to zna ceo svet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste ih znači u svojstvu lekara OVK obišli u zatvoru u koji su ih smestile grupe OVK?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Ja nisam otišao da ih obiđem zato što nije bilo potrebe za to, ali oficiri su ih pitali da li im je trebala lekarska pomoć a oni su rekli ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam poznati slučajevi ubistva ili ranjavanja Albanaca od strane OVK?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, to je sasvim netačno. OVK nije nikoga ubijao, a rat koji se vodio bio je čisto frontalni rat i možda su Albanci bili ranjeni ali nesumnjivo su to učinile srpske sigurnosne snage zato što, na primer, Nektmedin Ajeti (Nehxmedin Ajeti) je radio u srpskoj državnoj bezbednosti do 3. juna 2000. godine, a srpske snage su ubile njegovog sina i to je primer onoga principa da revolucija jede sopstvenu decu. Srpske snage bezbednosti su ga ubile u Mitrovici, njegov sin, ubile su njegovog sina, a on je živ i on može da dođe i lično da svedoči. On živi u Prištini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da su ga ubile srpske snage?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, on je ranjen, a do 3. juna je radio u službi unutrašnjih poslova srpskih snaga bezbednosti. Ranile su ga srpske snage i sin njegov je bio ranjen. On je ostao invalid, a njegov sin je ubijen prema tom komunističkom principu da revolucija jede svoju sopstvenu decu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi znate ko je stvarno napao na Ajetija ili ne znate ili ste to čuli?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ajeti je sam rekao da su napad izvršile srpske policijske i vojne snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li mislite da neko ko sad živi u Prištini sme da izjavi nešto drugo?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Tako je to bilo jer do juna je on radio u srpskoj policiji. Preživio je i otišao je tamo i nema nikakvih problema. Priština je sada demokratsko mesto pod nadzorom demokratske Evrope. Ja govorim istinu. On govori istinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate koji je broj ubistava u Prištini u odnosu na stanje pre agresije NATO-a, prema podacima ovih službi demokratske Evrope?

SUDIJA MEJ: Ovo prevazilazi okvire svedočenja ovog svedoka.

SVEDOK GERDŽALIJU: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Pređimo na sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za sve vreme od vašeg odlaska od kuće, dakle od 28. marta do vašeg povratka u periodu 7. do 10. aprila kuća vam je bila prazna. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, bila je prazna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da je veliki broj kuća u Donjem Studimlju bio zapaljen, oštećen. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sa vašom kućom je bilo sve u redu kad ste se u nju vratili. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Moja kuća je bila zapaljena na dva mesta, ali srećom požar se nije proširio, ali je bila potpuno opljačkana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste napisali da vam kuća nije bila zapaljena. Napisali ste u izjavi bilo je tragova da su pokušali da je zapale, ali ne znate zašto je nisu zapalili. Tako ste rekli u izjavi. Prema tome, vaša kuća nije bila zapaljena.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Pokušali su da je zapale, ali su je samo opljačkali i pokušali da je zapale ali nisu uspjeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovde ste rekli ne znate zašto je nisu zapalili. Kako to da je vaša kuća ostala cela kad tvrdite da ste bili prvi ili drugi na spisku za likvidaciju?

SUDIJA MEJ: On ne može da odgovori na to, on može samo da kaže u kakvom je položaju bio, ali morate za to da pitate one koji su odgovorni za spisak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tvrdite da se stalno pucalo u okolini vaše kuće. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, tako je. Od policijskih i vojnih snaga koje su bile na brdu iznad moje kuće i na brdu Svračka bilo je neprekidne vatre od tih snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema kome vatre?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Na naše kuće u Studimlju sa brda Rašica i ispod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Radilo se o borbama između OVK i vojske i policije. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Razdaljina od moje kuće do zone OVK je bila oko pet kilometara vazdušnom linijom. Znači, oni su samo pucali da bi nas prepali i da bi nas naterali da mi odemo, da nas oteraju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, sledećeg dana ste sa porodicom napustili kuću i otišli u brda koja su bila pod kontrolom OVK u to selo Slakovce (Slakofc). Da li je to bilo tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tvrdite da su se u to vreme svakodnevno vodile borbe između OVK i vojske i policije. Je li tako ili nije?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Bilo je sukoba u Meljenice (Melenice), iznad Bajgore sve do linije fronta daleko u Lapu u Slakovcu gde su oni bili smešteni. Sve do Slakovca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači OVK tu gde je bila smeštena nije vodila borbe?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: OVK je imala položaje daleko od mene. Ja sam se nalazio u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi kažete da su se vodile borbe između OVK i vojske i policije. Dakle, morali ste to videti, konstatovati ili na neki drugi način da saznate. Kako ste saznali za sve to kad ste bili tako daleko?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Mogli ste da čujete pucnjavu, a onda su bolesni i ranjeni dolazili i ja sam ih lečio. Naravno da nisam bio na liniji fronta, ja sam bio deo logistike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato koliko je na vašem području bilo bombardovanja NATO-a i da li vam je išta poznato o žrtvama tog bombardovanja?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: U našem kraju NATO bombardovanje je bilo veoma precizno i gađali su samo srpske, jugoslovenske vojne položaje tako da mislim da nije ni bilo žrtava. Bilo je to neverovatno precizno bombardovanje. Bilo je divno, mislim da nije bilo žrtava uopšte, ali mislim da je oštećena oprema jugoslovenske armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da su u dva navrata kad ste bili u traktoru dolazili do vašeg traktora i tražili, pretraživali. Zbog čega ste se tek drugi put vi i vaš rođak Halil Bašoli odlučili na bekstvo? Što niste već prvi put kad su dolazili?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Nisu dolazili dva puta već četiri puta. Prvo smo mogli možda da pobegnemo da smo im dali

marke. Međutim, kad smo potrošili marke videli smo da su sve koji nisu imali marke ubijali tako da smo zbog toga pobjegli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi tvrdite da posle tog proboja linije fronta oni nisu tražili članove OVK u vašem konvoju nego su tražili marke. Je li to ono što vi tvrdite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Srpske snage zajedno sa drugim snagama su došle i opkolile nas. Prvo su tražile od nas nemačke marke, a kad nismo imali više maraka onda su nam pretili i rekli da će nas ubiti. Kad sam video šta se oko mene dešava, batine i ubistva, kad nisam više imao nemačkih maraka otišao sam u obližnji potok tako da bih mogao da pobjegnem od tog terora.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, sada se polako približavamo pauzi. Imali ste sat vremena, ali ako želite možete da postavite još dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste čuli ogromne eksplozije 31. maja kad je bombardovano u blizini vaše kuće. Je li tako? Rekli ste da je bombardovana kasarna ili tako nešto.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, bombardovana je kasarna, vojna kasarna i čitava kuća je čula tu eksploziju. To bombardovanje nije bilo daleko od nas, neka tri, četiri kilometra, a posle rata sam video tragove tog bombardovanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz onoga što ste vi rekli proizilazi da vas niko nije oterao iz vaše kuće i da ste samoinicijativno otišli iz kuće. Je li to tačno ili ne?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Ja sam napustio svoju kuću zbog granatiranja i napada prvo na moje komšije, moje prve komšije, snage su išle u njihovu kuću i rekli su im: „Idite.“ Jer su im komšije rekle: „Odlazite, jer kad snage dođu ubiće vas.“

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi dakle niste bežali od NATO bombardovanja nego ste bežali od Srba. Jesam ja dobro vas shvatio. Dakle, bežeći od Srba ni manje ni više ste pobjegli kroz

Srbiju. Je li tako ili ne? Gde, kako kažete, niste imali nikakvih problema, pa onda u Crnu Goru gde takođe niste imali problema.

SUDIJA MEJ: To je onda poslednje pitanje. Da li ste vi imali problema u Crnoj Gori?

SVEDOK GERDŽALIJU: Ne, časni Sude, usput smo morali ponovo da plaćamo u markama. Visoki komesarijat za izbeglice se brinuo o nama.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapušковиću, da li vi imate pitanje za ovog svedoka?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, časne sudije, ja ću pokušati da završim za pet minuta do pauze. Doktore Gerđžaliju, ja sam sasvim siguran da vaš posao nije ni dopuštao da upotrebite bilo kakvo drugo oružje sem skalpela. Ja sam sasvim siguran da ste vi radili samo svoj posao, ali bih vam postavio nekoliko pitanja vezanih samo za događaje posle 25. marta. Prvo što bih hteo da vas pitam to je pošto nije, pošto je sasvim jasno da je 80% teritorije Vučitrna gde ste vi živeli i radili svoj posao bio pod kontrolom OVK, da li to znači da ste vi, da sva ta sela gde je trebalo da se leći obilazili, a pre svega ove poljske bolnice o kojima ste govorili u svom iskazu, OVK?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Ja sam obišao sve te poljske bolnice OVK. Išao sam tamo zahvaljujući potoku kod sela, nalazi se na vrlo niskom terenu tako da srpske snage koje su bile razmeštene po brdima okolo nisu mogle da me vide.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možda vas ja za taj potok ne bih ni pitao da ga niste spomenuli, ali kad ste ga već spomenuli u engleskoj verziji, časne sudije, na strani šest, treći pasus, vi ste tu rekli da je to taj potok koji se nalazi tu gde se nalazi i da je taj potok bio čuvan od vojnika OVK i da je to bio put kojim ste mogli da stignete do planine, ali da je on bio čuvan od OVK. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: U gorenjem delu Studimlje potok su čuvali pripadnici OVK, ali od Rašice nadalje potok je bio pod apsolutnom kontrolom srpskih snaga. Znači, OVK je bio samo u gornjem delu, a po vazdušnoj liniji to je nekih šest kilometara od moje kuće. Potok je veoma dugačak.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ovde ste kazali kasnije na jednom mestu u vašem iskazu da je upravo kod tog potoka često dolazilo do toga da su ljudi stradali.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: O kom danu govorite?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa niste ni vi u vašem iskazu govorili o bilo kom danu nego ste govorili o tome da se to često događalo tokom tih meseci da je oko tog potoka dolazilo do okršaja i da su ljudi onda gubili živote.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Duž potoka u delu Donjeg Studimlja nije bilo nikakvih sukoba tamo, ali 2. maja u potoku je ubijeno 109 nevinih civila, 14. maja u tom istom potoku u donjem delu sela gde su bile raspoređene srpske snage sa obe strane, šest albanskih civila je tu ubijeno. 24. maja tu je ubijeno osam albanskih devojčica od strane srpske policije, 31. maja moji rođaci, moji ujaci ili stric i njegova čitava porodica, sve zajedno 12 pripadnika porodice su ubijeni. Troje su izvedeni iz kuće i ubijeni, a njegov sin je ranjen ubijen od strane jednog policajca 27. marta, a mi tog policajca znamo odranije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je uglavnom bilo oko tog potoka. Je li tako?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Policijske i vojne snage su zajedno došle iz Rašice i oni su vrlo često vršili ono što su nazivali proverama i ubijali nevine civile bez ikakvog razloga. Imamo fotografije, dokumente, dokaze da dokažemo, da potkrepimo dokaze o teroru koji smo proživeli.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, doktore. Interesuje me kad ste obilazili sela, ta brojna sela, je li u tim selima bilo seoskih straža koje su nosile oružje ili su bili samo pripadnici OVK i

ako ih je bilo da li biste mogli da kažete u pojedinim selima koliko je otprilike bilo pripadnika OVK.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Nisam video patrole. Nije to bio moj problem koliko je pripadnika bilo u OVK. Moj jedini problem je bio da vodim računa i da lečim ranjene i bolesne osobe. To je bio osnovni motiv, glavni motiv mog rada.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je bilo među pripadnicima OVK ljudi koji su bili u civilu?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ja sam bio jedini koji je imao civilnu odeću, a ne znam za druge. Mislim da ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Još samo dva pitanja. Prvo je što se tiče ovih višednevnih borbi pre 2. maja kad je probijen front. Rekli ste da je priličan broj ranjenih ljudi koje ste morali da lečite bio doveden u vašu bolnicu. Koliko otprilike ranjenih ljudi je stiglo na mesto gde ste vi morali da ih lečite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Imali smo tri sobe. Mislim da je bilo oko 35, 36 ranjenih, 80% njih su bili civili, a 15 do 20% su bili ranjeni ili povređeni vojnici.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Oni su bili civili kad su stigli kod vas u bolnicu? Ni jedni ni drugi nisu imali oružje, ni oni koji su bili u uniformama ni oni koji su bili u civilu?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne. Oni koji su bili vojnici su imali uniforme, bili su deo jedinice, a ostali su bili žene, deca, neka od dve godine, devojke, devojčice, neke od 15 godina. Mislim na obične civile koji su ranjeni u granatiranju ili od nekog zalutalog metka ili od vatre koja je bila na njih usmerena. Znači, kako sam rekao 70 do 80% njih su bili civili.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Oni su dovođeni kod vas sa fronta u tih nekoliko dana? Ja govorim o posle 25. marta. Ja govorim o vremenu posle 25. marta. To je ovo ovde ovih dana kad su bile ove borbe. Ja ne pitam za pre 25. marta.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC SAKSON: Možda bi gospodin Tapušковиć mogao razjasniti na koga misli, na koga misli kada u svom pitanju kaže „oni“. Na koga on misli, ko su to „oni koji su došli sa linije fronta“.

SUDIJA MEJ: Odgovorite molim vas, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja mislim, časne sudije, upravo na ono o čemu je govorio svedok da je linija fronta bila probijena i da su...

SUDIJA MEJ: Mislim da nas to neće daleko odvesti. Imate li još nešto što želite pitati?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja sam želeo još da pitam ovo, časne sudije, na kraju. Da li ste čuli na liniji fronta da li je bilo žrtava među pripadnicima OVK? Juče smo čuli od jednog svedoka da je bilo teških gubitaka na strani OVK. Da li je bilo žrtava sem one jedne jedine osobe koja je doneta na mestu gde je probijen front?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Sigurno ih je moralo biti, jer da nije bilo žrtava front ne bi propao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Ima li dodatnog ispitivanja?

TUŽILAC SAKSON: Da. Mislim da će mi trebati 10 ili 15 minuta.

SUDIJA MEJ: Stvarno, gospodine Sakson?

TUŽILAC SAKSON: Dajte mi barem pet ili deset minuta.

SUDIJA MEJ: Dajem vam sada pet minuta pa da onda to završimo.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Dobro. Gospodine Gerdžaliju, rekli ste da vam je direktor vaše bolnice 26. marta rekao da odete i da su albanski lekari u toj bolnici svi poslani kući. Rekli ste da se direktor zvao Branko Milanković.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ranko, ne Branko.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Hvala. Znači ime mu je Ranko Milanković.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Milenković.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Ranko Milenković. Hvala. Da li znate šta je direktor bolnice gospodin Milenković bio po nacionalnosti?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Bio je Srbin.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Sada vam želim da pokažem jednu kartu. Želeo bih da razjasnimo ovaj koncept linije fronta. Časni Sude, imam ovde kopiju dokaznog predmeta. To je karta broj 10 dokaznog predmeta broj 4.1, to je znači već u spisu, imam tu i kolor kopije i crno-bele kopije i molim sudskog poslužitelja da kolor kopiju stavi na grafoskop a ostale kopije podeli sudijama, amikusima i optuženom. Gospodine Gerdžaliju, pogledajte molim vas kartu sa vaše leve strane, dakle na toj karti za vreme unakrsnog ispitivanja govorili ste o tome kako je otprilike 2. maja stigla vest da su srpske snage probile liniju fronta i da je to bilo u području Lapa. Mislim da se to zove Meljenica. Pitam se, doktore Gerdžaliju, da li biste mogli uzeti olovku, možda bi vam sudski poslužitelj mogao dati tu olovku ili flomaster i dajte molim vas barem otprilike obeležite gde su se nalazile te linije fronta u odnosu na mesta gde ste vi bili 2. maja ujutru. Vidite ovde Slakovce. Da li biste mogli da je zaokružite?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: To je ovde.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Dajte to, molim vas, zaokružite. Doktore Gerdžaliju, molim vas da zaokružite mesto gde ste vi bili. A sada molim vas da povučete crte koje označavaju linije fronta koje su prema vašem saznanju toga dana probijene, ako se to vidi na karti.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, mislim da je linija fronta bila negde ovde, Meljenica, Trepča, tu negde, na velikoj udaljenosti.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: A područje Lapa?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Lap je ovde ali ne mogu to dobro da vidim na ovoj karti. Samo čas da pogledam bolje. To je bilo mislim negde ovde.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Možete li povući crtu linije fronta blizu Lapa?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ovde je selo Segasht (Segasht) i ova druga sela, to sigurno pripada području Lapa, tu je pak Meljenica i Trepča. Prema tome, jedna linija fronta ovde, jedna ovde i ove dve linije su probijene i snage su se spojile.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Doktore Gerdžaliju, molim vas da povučete crtu gde je bila linija fronta kod Lapa. To je sve.

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Tu je bila linija fronta, a ovde je mislim bila druga linija fronta, ali to izlazi sa ove karte.

TUŽILAC SAKSON: Hvala. Molim da se to uvrsti u dokazni materijal.

sekretar: To će biti dokazni predmet broj 123.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Hvala. Idemo sada na moju zadnju temu. Postavljeno vam je pitanje da li je, iznesena vam je tvrdnja da su i drugi pripadnici OVK bili u konvoju koji je napadnut 2. maja uveče. Želeo bih sada da pokažem 20-sekundni insert jedne video trake koja je već uvrštena u spis. To je dokazni predmet 13\1. Molim naše tehničare da puste traku od 530 i da onda

pogledamo traku do 550 i onda ću imati nekoliko pitanja za svedoka. Dakle, pustite sad nekoliko sekundi.

Pušten je video snimak

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Ovde zaustavite. Doktore Gerdžaliju, da li prepoznajete ovog čoveka?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, poznajem ga.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Ko je to?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: To je Fatmir Ejup Gerdžaliju (Fatmir Ejup Gerxaliu).

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je on bio vaš rođak?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da. Bio mi je to bratanac.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je on bio mlađi ili stariji od vas?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Bio je nekih 10, 12 godina mlađi od mene.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je imao dece?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Da, bio je oženjen. Njegova žena je iz Saračka (Saracak) i za sobom je ostavio dva sina.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Za potrebe zapisnika gledamo mrtvo telo muškarca kojem je na licu krv. Gde je taj čovek živio?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Živeo je bliže gradu u poređenju sa mojom kućom u Donjoj Studimlji.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je bio bogat, siromašan ili prosečan?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Pa rekao bih da je bio prosečnih prihoda.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Šta je bio po zanimanju?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Budući da nije mogao raditi u državnim službama uglavnom se bavio poljoprivredom.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je Fatmir Gerdžaliju pre 2. maja 1999. godine bio pripadnik OVK?

SVEDOK GERDŽALIJU – ODGOVOR: Ne, on nikada nije bio pripadnik OVK.

TUŽILAC SAKSON: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Doktore Gerdžaliju, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli u Međunarodni sud da svedočite. Sada možete ići. Sada ćemo napraviti pauzu koja će trajati do 11.40 h.

SVEDOK GERDŽALIJU: Mogu li da kažem nešto? Dve reči?

SUDIJA MEJ: Dve reči.

SVEDOK GERDŽALIJU: Želeo bih da se zahvalim u moje lično ime i ime moje porodice koja je bila jedna od najviše terorisanih porodica, jer na današnji dan pre tri godine, 2. maja 1999. godine, pripadnici moje porodice su ubijeni i ja vam se zahvaljujem što ste mi pružili priliku da dođem ovamo i svedočim i kažem istinu i samo istinu.

SUDIJA MEJ: Hvala.

(pauza)

SVEDOK DŽAFA: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sestii. Izvolite, gospodine Sakson.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospođo, da li se zovete Fedrije Džafa (Fedrie Xhafa)?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospođo Džafa, jeste li rođeni 16. juna 1964. godine?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Jeste li rođeni u selu Donji Svračak (Saracak i Ulet) u opštini Vučitrn na Kosovu?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li se to selo sada zove Monza (Monza)?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospođo Džafa, da li ste 26. februara 2000. godine dali izjavu predstavnicima Tužilaštva o događajima koje ste iskusili na Kosovu 1999. godine?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste 11. oktobra 2001. godine dali dodatnu izjavu predstavnicima Tužilaštva o događajima koje ste iskusili na Kosovu godine 1999?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste 15. marta 2002. godine u selu Donji Svračak, odnosno Monza u opštini Vučitrn na Kosovu dobili kopije izjava koje ste dali u februaru 2000. i oktobru 2001. godine u prisutnosti predstavnika Tužilaštva i predsedavajućeg službenika kojeg je imenovao sekretar ovog suda?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Jeste li tom prilikom potvrdili da su kopije izjava koje ste dobili tačne i istinite?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, molim da se kopije ovih izjava uvrste u dokazni materijal na osnovu pravila 92bis.

sekretar: Ovo će nositi dokazni broj 124.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, gospođa Džafa išla je u osnovnu školu i srednju školu za matematiku u Vučitrnu. Ona je krojačica. Pre rata 1999. godine nije radila van svoje kuće. Gospođa Džafa u svojoj izjavi opisuje kako su 28. marta 1999. godine ona i njena porodica bili prisiljeni da napuste njihovu kuću u selu Svračak nakon što su srpske snage počele da pale kuće u tom selu. Porodica je prvo pobjegla u selo Dubnica (Dumnice), zatim u selo Samodreža (Samodrezhe), a nakon toga u selo Vesekovce (Veskofoč) gde su ostali pet nedelja. Oko 30. aprila 1999. godine porodica je otišla iz Vesekovca u Slakovce gde su proveli dve noći. Borci OVK tamo su ih obavestili da je slomljen otpor OVK u selu Meljenica (Melenice) u opštini Mitrovica na zapadu i da srpske snage napreduju sa severa. Porodica gospođe Džafa pridružila se velikom konvoju ljudi koji se kretao prema Vučitrnu. Gospođa Džafa bila je na jednoj prikolici zajedno sa još 13 pripadnika njene porodice. Gospođa Džafa opisuje kako su srpske snage u nekoliko navrata dolazile do njenog dela konvoja. Ona opisuje kako su srpske snage prvo pretukle njenog nećaka i njenog brata i opljačkale dragocenosti koje je porodica imala sa sobom. Nakon toga, oko 11.30 uveče, jedna druga grupa od šest policajaca koji su nosili maske prišla je traktoru gospođe Džafa. Oni su pucali i ranili njenog brata i ubili njenog oca. Gospođa Džafa opisuje kako je njena porodica nastavila hodati niz planinu i kako su ih na kraju usmerili da idu do poljoprivredne zadruge u Vučitrnu. Sledećeg jutra srpska policija odvojila je muškarce između 15 i 60 godina starosti od drugih. Muškarci su odvedeni u zatvor Smrekovnica, a svi oni koji su imali traktore upućeni su da idu u Albaniju. Gospođa Džafa i preživeli pripadnici njene porodice hodali su do sela Kčić i na kraju otišli u selo Dobra Luka (Doberlluka).

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi ukratko kako se živelo do rata u vašem kraju?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: U mom selu pre rata živelo se teško, a svakog dana bivalo je sve teže i teže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U selu Bare (Bare) koje je centar Šaljskog (Saska) regiona preduzeće „Partizanka“ iz Užica napravilo je fabriku kožne galanterije i tu je nekoliko stotina mladih Albanski dobilo posao. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Znam da je tamo bila neka fabrika, ali ko je tamo radio ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je ta fabrika postala tokom 1998. godine utočište takozvane OVK, operativna zona Sedlare (Shale)?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne, to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su među tim snagama OVK koje su se nalazile u tom njihovom centru...

SUDIJA MEJ: Ona ne zna o toj fabrici, prema tome nema potrebe da je pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja je pitam drugo pitanje, gospodine Mej, da li zna da su u tim sastavima OVK bili i članovi njene porodice?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne, nisu. Sin mog brata je bio pripadnik ali se povukao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato ime Veselj Džafa (Veselj Xhafa) od oca Ahmeda (Ahmed), rođen 1958. godine?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To, dakle, nije vaš rođak iz tog kraja?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Mi živimo u selu Svračak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je u toku 1998. godine u Barama funkcionisao i zatvor OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne, o tome ništa ne znam. Nema nikakve informacije o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da su u tom zatvoru početkom januara bili zatvoreni i vojnici Vojske Jugoslavije koje je zarobila OVK u blizini Starog trga? Da li znate za taj događaj?

SUDIJA MEJ: Nema nikakve informacije o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikakve informacije nema, dakle. A da li znate da je u kući bivšeg funkcionera Kosova Azema Azemija takođe bio smešten deo snaga OVK kao i kući Bajrama Šalje, jednog od direktora kombinata Trepče?

SUDIJA MEJ: Da li znate nešto o tome?

SVEDOK DŽAFA: Ne, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da je vaš bratanac Ismet (Ismet), sin vašeg brata Jetiša (Jetisha) sve do samog rata bio član OVK, ali da je baš tada istupio iz njihovih redova. Da li je to tačno?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je godina tada imao?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: 20 godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zbog čega je istupio iz OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Zato jer su ih gonile srpske snage

i policajac u našem selu Dušan Šijanić posebno se interesovao za njega. On se bojao da će se nešto loše dogoditi porodici i zato je napustio OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ostao je u selu sa vama, sa porodicom?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako se policajac interesovao za njega zbog njegove pripadnosti OVK, kako to da se osećao siguran da ostane u selu?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Nikada nismo zaista bili sigurni, jer ako se neki policajac zainteresovao za neku porodicu nešto loše bi se uvek dogodilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta se njemu loše dogodilo?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ništa. Ostao je sa porodicom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je radio po istupanju iz OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Nije imao nikakav posao. Jednostavno je bio sa porodicom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate koliko je dugo bio pripadnik OVK pre nego što je istupio?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Pa, tri ili četiri nedelje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste kod njega vidali oružje?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Imao je oružje, ali je predao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate možda kako je on stupio u OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Svi mladići bili su mobilisani u to vreme. No, on je odlučio da napusti OVK jer se bojao da će se nešto loše dogoditi njegovoj porodici, bojao se progona.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači on je bio mobilisan, dakle nije dobrovoljno pristupio OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne. Otišao je dobrovoljno, isto tako se i povukao dobrovoljno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svojoj prvoj izjavi tvrdite kako ste 28. marta sa svojom porodicom bili primorani da napustite kuću u kojoj ste živeli. Je li to tačno?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko vas je na to primorao?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Srbi su počeli spaljivati kuće u našem selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li možete da mi objasnite zbog čega u svojoj prvoj izjavi tvrdite da ste to učinili jer ste videli kako Srbi pale albanske kuće, kako ste sada rekli, dok u svojoj drugoj izjavi kažete da ste to učinili jer su se neke vaše komšije Srbi iselili pa ste se plašili da vam se nešto ne desi?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Istina je da su kuće počele goreti i da su seljani napustili selo, a Srbi su otišli jedan dan ranije. Otišli su u selo Nedakovac (Nedakofc).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, to ste napisali, ali vi ste rekli u drugoj izjavi, to vam je treći pasus na prvoj strani: „Iselili smo se iz sela jer su se i neki od naših suseda Srba iselili i otišli u selo Nedakovac“.

SUDIJA MEJ: Pročitaćemo i sledeću rečenicu: „Mislili smo da se nešto dešava pa smo odlučili da odemo“. Te dve stvari možda nisu toliko nelogične. Možete li da kažete da li ste to rekli u vašoj izjavi ili ne?

SVEDOK DŽAFA: Razlog je bio to što su kuće počele da gore i mi smo se uplašili da će nam se desiti nešto strašno. Svi stanovnici sela su napustili selo i krenuli prema Dubnici. Bio je to dugačak konvoj. Bilo je ljudi iz Vučitrna koji su otišli u Dubnicu i mi smo

jednu noć proveli u Dubnici, a sledećeg dana smo nastavili put do Samodreže. Onda smo tu stali samo pet minuta.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je, dakle...

SUDIJA MEJ: Ona je odgovorila na pitanje najbolje koliko je mogla. Vi ako želite od toga nešto da pravite kasnije ili to ponovo da pokrenete možete, ali ona je dala svoje objašnjenje i nema svrhe tražiti dodatno objašnjenje od nje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali objašnjenja su kontradiktorna pa sam hteo da razjasnim šta je bio pravi razlog. Međutim, kad vi to tako kažete onda verovatno treba postupiti kako sugerišete. Vi u svojoj prvoj izjavi tvrdite da ste prvo otišli u selo Dubnicu. Da li sam vas ja dobro razumeo da vi kažete da ste otišli u selo Nedakovac? Gde ste vi u stvari otišli iz svog sela? Moje je pitanje u stvari, gde ste vi otišli iz svog sela?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Nismo bili u Nedakovcu. Iz našeg sela smo prošli kroz Novo Selo Mađunsko (Novoselle e Maxhun), i onda smo samo jednu noć proveli u Dubnici i to kaže u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste, to kažete u prvoj izjavi, da ste iz Dubnice otišli u Samodrežu (Samodrezhe), dok u drugoj izjavi navodite kako su se ljudi bojali da odu u Samodrežu jer je policija kod Lazovića postavila kontrolne punktove. Dakle, da li ste vi otišli u Samodrežu ili ne?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Pre nego što smo otišli iz sela niko nije mogao da ode u Samodrežu zato što je u okolini u kraju Lazovići bio policijski kontrolni punkt. Onda smo otišli iz sela i otišli u Dubnicu. Odatle smo otišli u Samodrežu. Prošli smo pored policijskog kontrolnog punkta da bi ga izbegli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste izbegli policijski kontrolni punkt i otišli u Samodrežu mimo kontrolnog punkta?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su se u selima Dubnica i Samodreža nalazili pripadnici OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Bili su u Ceceliji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je to daleko od Samodreže i Dubnice?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Oko sedam kilometara, po meni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u Samodreži i Dubnici vi niste videli nikoga od OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne. Mi smo tamo bili samo jednu noć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako ste znali da se OVK nalazi u Ceceliji?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: To su svi znali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su za to vreme pripadnici OVK koji su se nalazili, kako kažete, u Ceceliji vodili borbe sa pripadnicima Vojske Jugoslavije i policijom Srbije?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: To ne znam. Nemam o tome nikakvih podataka. Znam da smo mi otišli iz naših kuća da bi izbegli najgore, a osim toga me nije interesovalo ništa drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste se vi na tom svom putu od kuće kretali u stvari onim pravcima gde se inače kretala OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Mi smo se kretali po krajevima gde nije bilo ni OVK ni srpske policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li to znači da ste nastojali, znači, da izbegnete krajeve u kojima bi moglo doći do sukoba između policije i OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Mi se nikada nismo plašili niti smo bežali od OVK zato što smo smatrali da su oni naši zaštitnici.

Ali put je prolazio kroz takav kraj gde nije bilo ni OVK ni srpske policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja nisam sugerirao da ste vi bežali od OVK nego sam vas pitao, pošto ste rekli da ste išli u kraj gde nije bilo ni policije ni OVK, da li ste to činili zato da izbegnete mogući sukob između policije i OVK, da ne budete na tom prostoru gde je sukob.

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Hteli smo da odemo na mesto gde nije bilo srpske policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko vam je rekao da iz Samodreže morate da krenete za Vesekovce (Vesekofc)?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Otišli smo tamo svojom slobodnom voljom. Znali smo da je taj kraj bio slobodan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko se nalazio tamo u tom kraju?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Tamo su bili meštani Albanci, meštani iz sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zbog čega ste onda napustili Vesekovce?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne razumem vaše pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zbog čega ste napustili Vesekovce? Malopre ste rekli da ste išli u taj kraj koji je bio bezbedan, koliko sam ja razumeo. Zašto ste ga napustili?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Mislite li na 30. april kad smo otišli iz Veskovca?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da. Zašto ste napustili Vesekovce? Rekli ste da je tamo bilo mirno.

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da. Otišli smo zato što je u Meljenici pao, probijen front i na zapadu takođe kod Kačandola (Kacandoll). Onda je počelo granatiranje iz pravca Lapa. Stanovništvo je počelo da se povlači nazad u Slakovce.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da su vam borci OVK rekli da se probijete do Vučitrna. Da li je to tačno?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne. Borci OVK su se povukli iz tog kraja, ali ljudi su otišli u pravcu Vučitrna gde su formirali taj konvoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je deo OVK takođe krenuo s vama sa tim konvojem?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne. OVK je otišao u suprotnom pravcu, mi smo otišli u pravcu Vučitrna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste se vi sa svojom porodicom nalazili u prvom delu konvoja?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Mi smo bili u sredini konvoja, zapravo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su se u prvom delu konvoja nalazile pre svega žene i deca?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Bili smo zajedno, muškarci, žene i deca. Verovatno je bila još jedna grupa koja je ranije pošla za Vučitrn. Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ta grupa koja je ranije pošla, jesu li to uglavnom bile žene i deca?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde je ta grupa otišla?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ta grupa je otišla u Vučitrn.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li oni imali kakvih problema na svom putu do Vučitrna?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne znam. Možda jesu. Možda su i njih opljačkali. Otišli su tamo pre nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je muškaraca bilo u vašem konvoju pošto kažete da ste bili zajedno?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne razumem vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda, s druge strane vas pitam koliko je ispred vas otišla ta grupa u kojoj su bile žene i deca?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Otišli su u neko doba pre podne prema nekim očevicima, zato što ih ja nisam lično videla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste vi krenuli posle njih? Koliko posle njih ste vi krenuli?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne znam tačno kad su oni krenuli. Znam samo da smo mi, znam samo da su oni otišli ujutru, a da smo mi otišli negde oko četiri sata po podne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovi koji su ispred vas otišli ujutru to su bile žene i deca i ne znate da im se bilo šta desilo, a u ovom konvoju u kome ste bili vi tu su bili, osim vas, muškarci i vi ste bili izmešani, dakle, niste bili podeljeni na neki prvi i drugi deo konvoja. Jesam vas dobro razumeo?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: U našem konvoju je bilo žena, muškaraca, dece, staraca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kad ste naišli na policiju sa vašim konvojem?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Posle četiri sata smo odlučili da se malo odmorimo u Studimlju i posle, negde oko devet sati stigla je policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oko devet sati noću?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ovoga što ste rekli, da li je tačno da su policajci poslali jedan deo muškaraca u zatvor u Smrekovnici onda?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Oni su ih tamo odveli 3. maja nakon što su nas odveli u dvorište poljoprivrednog dobra u Vučitrnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se, pošto su ih vodili u zatvor, sumnjalo da se tu radi o pripadnicima OVK?

SUDIJA MEJ: To nije pitanje za ovog svedoka. To je za one koji su ih odveli u zatvor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A po vašem znanju, koliko su dugo oni ostali u zatvoru u Smrekovnici?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da. Neki su ostali tamo dve nedelje, neki su ostali 10 dana. Onda su ih poslali u Albaniju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je bilo ko zadržan od njih posle tog ispitivanja od dve nedelje ili 10 dana?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da. Neki su bili zadržani. Ja sada govorim o članovima moje porodice. Moj rođak i moj nećak su ostali tamo nekih deset dana, a moj brat je zadržan 13 dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to ste i rekli. Neko deset, neko 14 dana ili 13, svejedno. Ali, osim tih deset ili 14 dana da li je neko zadržan tamo posle ispitivanja?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da. Mnogi su zadržani tamo. To vi možda bolje znate od nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne znam bolje od vas, ali vas pitam da mi kažete tu informaciju. Koliko je njih zadržao tamo?

SUDIJA MEJ: Svedokinja nije među tim osobama koje su zadržane tako da je vrlo teško da ona odgovori na to pitanje. Možete li da nam pomognete da nam kažete šta se desilo sa članovima vaše porodice ili ne?

SVEDOK DŽAFA: Ne, bojim se da ne mogu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vaši su pušteni posle deset i 13 dana. Jedan posle 13, drugih posle deset. Da li su vam pričali šta su ih pitali tamo istražni organi u zatvoru?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da. Svaki od njih je optužen da je pripadnik OVK. U stvari svi Albanci koji su tamo zadržani su optuženi da su članovi OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to mogu da shvatim da su pitani u vezi s tim pošto sami kažete da su ih posle toga pustili?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Izvinjavam se, ne razumem pitanje.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi smo čuli iskaz jedne od osoba koja je bila zatvorena i on nam je ispričao o saslušanju i mislim da je već ta poenta izvučena. Prema tome, imate li još nešto za ovog svedoka osim onoga što je čula u vezi tih hapšenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Neću dalje da je pitam za to. U svojoj izjavi, to je ova druga izjava, navodite kako ste oklopna vozila videli prvi put u Drenici, a posle, kako kažete, ubistva porodice Jašari (Jashari). Je li to tačno?

SUDIJA MEJ: Koje je tu pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da ste prvi put oklopna vozila videli u Drenici, kako ste vi opisali, posle ubistva porodice Jašari? Dakle u Drenici. Je li to tačno?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ja sam zapravo videla oklopna vozila na televiziji posle pokolja nad porodicom Jašari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, videli ste vozila na televiziji, a ne tamo. Dakle, vi niste bili u Drenici?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste poznavali nekog iz porodice Jašari?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne, ne znam, nisam ih poznavala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to ste pomenuli samo ono što ste videli na televiziji?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Mislim na boju, na posebnu boju tih vozila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da ste izjavili kako ste ista ta vozila videli u Beogradu kad ste bili u poseti kod svoje sestre?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da. Uvek mislim na boju tih vozila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vaša sestra živi u Beogradu?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne. Ona je tamo u Beogradu bila u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li imate rođaka i prijatelja koji žive u Beogradu?

SUDIJA MEJ: Zašto je to relevantno?

SVEDOK DŽAFA: Ne, nemam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste u Beogradu kad ste bili imali bilo kakvih problema?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne, nismo imali nikakvih problema. Otišli smo tamo da posetimo našu sestru u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko Srba ili srpskih porodica je živelo u Donjem Svračku do dolaska KFOR-a?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Bojim se da ne razumem vaše pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo srpskih porodica u vašem selu do kraja rata? Pred rat, do kraja rata ili pre rata?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Da, bilo je, a do kraja rata Srbi su ostali u selu. Otišli su nakon što je stigla NATO pešadija. Ne znam gde su otišli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li sad bilo ko od Srba živi u tom vašem kraju?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam poznata ili ste videli, čuli, saznali za ubistva i otmice Srba i Albanaca pre početka NATO agresije 24. marta u vašem kraju?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ovo je vrlo dugačko pitanje. Ne razumem vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, na primer 1998. godine, bilo šta o zločinima ili ubistvima ili otmicama koje je u vašem kraju izvršila takozvana OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: OVK nije počinio nikakve zločine takve vrste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, smatrate da OVK nije vršio nikakve terorističke akte na...

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Ona je rekla da OVK nije počinio nikakve zločine i onda se time zaključuje ta tačka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam više pitanja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, nemamo ni mi pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Mi imamo jedno ili dva pitanja, časni Sudē. Gospođo Džafa, spomenuli ste da kad ste bili u konvoju u vašem delu konvoja koji je 2. maja silazio niz brdo bilo je muškaraca, žena, dece i staraca. Molim vas da se na trenutak skoncentrišete na traktor i prikolicu gde ste bili vi i članovi vaše porodice. Da li je i jedan član vaše porodice ili bilo ko ko je bio u tom traktoru ili prikolici u to vreme bio pripadnik OVK?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne, nije.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Koliko puta su grupe srpskih policajaca prilazile traktoru i prikolici vaše porodice to popodne i to večer?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Tri puta.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: I u ta tri navrata kada se srpska policija približila traktoru i prikolici vaše porodice da li su ti srpski policajci pokušali da pretresu traktor i prikolicu?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Prvi put su prišli vozaču i tražili njegove isprave i njegovu vozačku dozvolu. Onda su počeli da tuku mog bratića Ismeta koji je bio blizu i koji je stajao blizu mog brata u traktoru. Onda su tražili novac. Dali smo im novac i oni su otišli. Onda je došla jedna druga grupa i uzeli su mog brata Jetiša i pretukli ga. A onda je moj otac njima prišao i zamolio ih da ga puste.

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, ne dobijamo prevod.

SVEDOK DŽAFA: A onda smo dali novac.

SUDIJA MEJ: Pitanje koje su vam postavili je sledeće: da li su pretresli traktor?

SVEDOK DŽAFA: Na početku ne.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li su onda pretražili traktor u bilo kom drugom trenutku?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je bilo ko na toj prikolici ili traktoru bio naoružan ili u uniformi?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Vaš je otac te večeri ubijen. Koliko je njemu tada bilo godina?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: 71 godina.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li su na traktoru i prikolici bila deca?

SVEDOK DŽAFA – ODGOVOR: Najmlađem je bilo 13 godina.

TUŽILAC SAKSON: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospođo Džafa, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli na Sud da svedočite. Sada možete ići.

SVEDOK DŽAFA: Dozvolite mi da se zahvalim Sudu što mi je omogućio da ovde svedočim o istini. Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC ROMANO: Sledeći svjedok je Isa Raka (Isa Raca). Časni Sude, svjedok će govoriti o Kačaniku (Kacañik). To se može pronaći u atlasu na strani 12.

SUDIJA MEJ: Gospođice Romano, ne znam gde vam je svjedok. Možda se neko iznenadio tempom našeg rada, ali sad čekamo već nekih pet minuta.

TUŽILAC ROMANO: Časni Sude, ni ja ne znam, ali pokušaću da vidim ima li nekih problema.

SUDIJA MEJ: Molim vas lepo.

(Pretno veće i sekretar Suda se savetuju)

TUŽILAC ROMANO: Časni Sude, izgleda da je došlo do nesporazuma oko toga koji svjedok treba da bude sledeći svjedok pa su ga upravo hteli odvesti natrag, a sada ga vraćaju ovamo. Prema tome, moramo još malo pričekati, još par minuta. Da li želite ići na kratku pauzu?

SUDIJA MEJ: Možda bi pametnije bilo otići sada na pauzu.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Da, u redu, krenućemo, dakle 15 minuta ranije sa pauzom i nastavićemo sednicu u 14 sati i 15 minuta.

TUŽILAC ROMANO: Hvala, izvinjavam se zbog zabune.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Neka svedok položi zakletvu.

SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sestti.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC ROMANO

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li možete da date Sudu svoje puno ime?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Isa Raka.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Raka, kada ste rođeni?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: 17. septembra 1971. godine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde ste rođeni?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: U Kačaniku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste celog života živeli u Kačaniku?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li oženjeni?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Sada jesam.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I to je vaš drugi brak?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A šta se desilo sa vašom prvom ženom?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Moja prva žena je bila ubijena. Bila je prvo ranjena od strane srpskih snaga 27. marta 1999. godine, a zatim je umrla nekoliko dana nakon što je ranjena.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Hvala, gospodine. Da li se sećate da ste bili intervjuisani od strane članova kancelarije Tužilaštva 26. novembra 1999. godine?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I tada ste dali izjavu. Da li je to tačno?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A 31. januara te godine prisustvovali ste sastanku na kom ste se pojavili pred članovima kancelarije Tužilaštva i sekretarom Suda. Tada ste primili kopiju vaše izjave na albanskom jeziku?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Tada ste imali priliku da pregledate svoju izjavu i uverite se u tačnost njenog sadržaja?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, jesam. Napravio sam neke manje ispravke koje nisu bile mnogo bitne.

TUŽILAC ROMANO: Hvala, gospodine Raka. U ovom trenutku želim da predam izjavu u dokazni materijal prema pravilu 92bis.

sekretar: Časni Sude, biće to dokazni predmet Tužilaštva 125.

TUŽILAC ROMANO: Sadržaj svedokovog iskaza je sledeći: On ima 32 godine i kosovski je Albanac, musliman iz Kačanika. Pre 27. marta 1999. godine oženio se i očekivao je prinovu. Živeo je u porodičnoj kući u Kačaniku sa ženom, majkom, sestrama, bratom i snahom. On se nedavno ponovo oženio sa ženom koja je imala dete, a čiji je muž bio ubijen. Izjava svedoka opisuje da

je od početka marta 1999. godine postojala pojačana policijska aktivnost u Kačaniku. 27. marta 1999. godine svedok je primetio dva vojna džipa i jednu belu ladu-nivu kako voze u fabriku kreča koja je bila na drugoj strani Lepeničke (Lepence) reke u odnosu na njegovu kuću. Oko 20-30 policajaca i dva oficira koja su nosila uniforme VJ izašla su iz vozila. Svedok je prepoznao osobu koja se zvala Ljubiša, a koji je bio zamenik komandira policije u Kačaniku, kako daje naređenja drugima. Svedok je primetio kako vojnici zauzimaju pozicije na najvišem spratu fabrike. Nosili su automatske puške i granatu. Vojnici su počeli da pucaju prema kućama na drugoj strani reke. Granata je prošla kroz krov njegove kuće. Čuvari fabrike su kasnije nađeni mrtvi. On takođe opisuje i smrt drugih koje je poznao. Nešto kasnije, kada je svedokova trudna žena krenula napolje, jedan metak je pogodio u desni kuk. 28. marta 1999. godine svedok i jedna velika grupa ljudi su krenuli pešice kroz šumu ka Makedoniji. Svedok je bio u grupi 13-14 ljudi koji su nosili njegovu ranjenu ženu na nosilima. Kada su došli do granice, makedonski vojnik je blokirao granicu i oko 700 ljudi je moralo da oстане u šumi dva dana. Svedok i njegova grupa su uspeli da kontaktiraju lokalne meštane iz Blaca (Blace) koji su im pomogli da pređu makedonsku granicu. Svedokova žena je poslata u bolnicu u Skoplju. Doktori su joj hirurški izvadili dete koje je u međuvremenu umrlo od posledica njenog ranjavanja, a svedokova žena je umrla 5. aprila 1999. godine usled gubitka krvi. On se vratio u Kačanik 16. juna 1999. godine. To je sve, časni Sude. Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Hvala. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na prvoj strani vaše izjave vi beležite činjenicu da je sve do početka 1999. godine, u vašoj opštini, život bio manje više normalan. To su u najgrubljim crtama vaše reči. Da li je to tačno?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: U izvesnoj meri, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Inače u Kačaniku, koji broji oko 40.000 stanovnika, 98% bili su Albanci. Da li je to tačno?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači da je samo 2% stanovništva pripadalo drugim etničkim grupama, pretežno Srbima i Romima. Je li tako?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u Skupštini opštine Kačanik, znači u organima lokalne vlasti u Kačaniku od 85 zaposlenih 62 njih bili su Albanci sve do rata? Da li vam je poznata ta činjenica?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne, ja nikada nisam radio u opštini Kačanik. Bio sam nezaposlen, tako da me te stvari nisu interesovale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li vam je poznato da u susjednom Đeneral Jankoviću (Hani i Elezit), znači u fabrici „Šar“ gde je ukupno bilo 1.700 radnika, 1.700 zaposlenih, da je preko 1.500 njih takođe bilo albanske nacionalnosti?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Rekao sam da nisam radio, nisam radio u fabrici „Šar“ u Đeneral Jankoviću. Ja sam je samo video spolja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ste stanovnik Kačanika. Pretpostavljam da ste imali neku predstavu o životu u Kačaniku?

SUDIJA MEJ: Možda jeste, ali nije znao ništa o stanju zaposlenosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato, ovo je javno pitanje, dakle nije vezano ni za fabriku ni za opštinu nego za javni život u Kačaniku, da su pred rat u toku 1998. godine u Kačaniku sami građani izabrali svoje lokalne policajce i svi su oni bili Albanci i nekoliko Roma? Da li vam je to poznato?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Molim vas da ponovite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorim o lokalnim policajcima u Kačaniku koje su birali sami građani. Dakle, oni nisu bili pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova nego lokalni policajci koje su građani birali, a država im dala uniforme i pištolje i ostalo što imaju inače policajci. Da li vam je poznato da su građani sami izabrali jedan broj Albanaca i nekoliko Roma da budu lokalni policajci?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nije bilo albanskih policajaca u Kačaniku. Svi su bili Srbi osim jednog, jednog ili dvojice, nisam siguran. Ali nije bilo Albanaca. Nisam siguran da li je 1990. ili 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o 1998. godini kad su građani sami birali lokalne policajce.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: O kojim stanovnicima govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stanovnicima Kačanika. Dakle, njih 98% su bili Albanci. Sami su birali svoje lokalne policajce iz svojih redova koji su takođe bili Albanci i Romi. Njih je bilo mnogo manje pa je bilo par policajaca Roma. Da li znate za to?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne da je albansko stanovništvo Kačanika izabralo srpsku policiju da tamo rade. Četrdeset ili pedeset hiljada stanovnika vi kažete da su izabrali srpske policajce. Ja nikad nisam čuo za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne kažem da su izabrali srpske policajce nego da su izabrali albanske policajce.

SUDIJA MEJ: Gospodine Raka, molim vas da odgovorite na pitanje. Da li su bili ikakvi izbori da se imenuju policajci u Kačaniku?

SVEDOK RAKA: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato ime Isen Tuši (Isen Tushi), otac mu se zove Alji (Ali)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam to ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate Osmana Kuku (Osman Kuka), otac mu se zove Dželjadin (Xheladin)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Znam ga iz viđenja. On je bio stražar na mestu gde su prodavali neki građevinski materijal. To je bio jedan stariji čovek, neobrazovan. On je bio iz tog kraja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate Bektaša Dadišta (Bektash Dadishta), otac mu je Maljuš (Malus)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: I on je radio u „Šumadiji“ kao neka vrsta stražara ili šumara i kao i Osman i on je bio neobrazovan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ime Seljim Topoljani (Selim Topolani)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Šaip Reka (Shaip Reka)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Imao sam priliku da sretnem Šaipu, jer je njegov brat bio moj komšija. Onoga dana kad je naša kuća granatirana on je došao, bio je naoružan, poznajem ga zato jer je tamo u blizini bio jedan kafić, blizu reke Lepence.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, njega znate.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nisam rekao da ga znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate za ime Riza Kiki (Riza Kiki)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Videli ste ga naoružanog, kažete.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Šaip je došao naoružan, odveo je porodicu svog brata i otišao onoga dana kada je počelo granatiranje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znate li za ime Bedri Beriša (Bedri Berisha)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, u čemu je svrha čitanja ove liste imena? Šta je tu relevantno?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svrha je u tome što je svedok iz Kačanika, što su ova imena nesumnjivo Albanaca iz Kačanika, što su oni bili pripadnici lokalne policije koje su sami stanovnici Kačanika izabrali da brinu o redu...

SUDIJA MEJ: On je rekao da oni nisu bili izabrani. Prema tome, nema smisla da idemo kroz tu materiju. Svedok bi trebalo da ima priliku da vam odgovori i da kaže da li su ta imena koja ste vi pročitali imena policajaca ili ne. Gospodine Raka, da li prepoznajete ta imena koja su vam pročitana?

SVEDOK RAKA: Znam dvojicu ili trojicu, one koje sam spomenuo. To su uglavnom bili ljudi koji su radili fizičke poslove. Osman je radio tamo gde se prodavao građevinski materijal, Bektaš je bio šumar. Dakle, bili su to obični ljudi.

SUDIJA MEJ: Iznesena je tvrdnja da su to bili policajci. Da li su oni bili policajci ili ne?

SVEDOK RAKA: Koliko ja znam ne. Nikada ih nisam video da nose policijske uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni i nisu nosili uniforme državne policije nego nešto bleđe plave uniforme lokalne policije da se razlikuju od državne policije. Jeste li ih videli u takvim uniformama?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da je jedan broj njih, ja imam ovde još dosta drugih imena ali kao što vidim nemam priliku da ih pročitam, da li ste čuli da je jedan broj tih lokalnih policajaca ubijen i kidnapovan od strane OVK?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne. Ne znam ništa o tome. Možda su ih vaši kidnapovali. Ja ne znam ništa o tome. U to vreme sam bio u Skoplju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li znate da je u Kačaniku bila formirana i partija Albanaca pod nazivom Albanska demokratska inicijativa? Da li znate za tu partiju?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Kakva je to bila partija?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Albanska demokratska inicijativa, partija Albanaca čiji je predsednik bio Faik Jašari (Faik Jashari).

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne, nisam čuo za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate Faika Jašarija?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je Faik Jašari bio član državne delegacije u Rambujeu u svojstvu predsednika te partije?

SUDIJA MEJ: On njega ne poznaje. Nema potrebe da odgovorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svedok poznaje i čuvara na stovarištu, a ne poznaje u malom Kačaniku jednu takvu uglednu ličnost kao što je Faik Jašari. To mi se čini krajnje nelogično.

SUDIJA MEJ: Ali on to kaže. To je njegov iskaz.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ah, ovde smo čuli mnogo toga što se kaže više nego igde drugo. Dakle, stanje je bilo, kako ste sami rekli normalno ste živeli, 98% stanovnika bili su Albanci, ogromna većina zaposlenih i u administraciji i u privredi Albanci. Zašto je bilo potrebno nasilje u Kačaniku, da li znate da mi odgovorite?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Prvo pitanje. Ja nisam radio u upravi, to sam vam već rekao. Molim vas da mi ponovite drugo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam nabrojao ono kroz šta smo prešli. Dakle, 98% Albanaca to ste rekli znate. U svim javnim službama i vlasti Albanci. U svim preduzećima Albanci. Svi u ogromnoj većini. Rekli ste sami da je stanje bilo redovno. Zašto je, pitanje je dakle, a zašto je onda potrebno bilo nasilje u Kačaniku? Ko je doneo nasilje u Kačanik?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Policija je donela nasilje u Kačanik. Srpska policija i vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A nije vam poznato ništa o dejstvima terorističkih grupa OVK u Kačaniku i okolini?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Srpske snage počinile su zločine i teror u Kačaniku i ne samo u Kačaniku nego širom Kosova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Tvrdite da kada je NATO započeo bombardovanje Srbi su odgovorili pucnjavom. To ste rekli. Je li tako?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na koga su Srbi pucali pošto kažete NATO je bombardovao, Srbi su odgovorili pucnjavom. Na koga su Srbi pucali?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Na početku bombardovanja NATO-pakta u vreme dok sam ja bio u Kačaniku nije bilo bombardovanja od strane NATO-pakta. Međutim, oni su počeli da pucaju iz policijske stanice i to nasumice, jednostavno su pucali i to pre nego što je počelo bombardovanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je Šaip Dema (Shaip Dema) bio pripadnik OVK?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Šaip Dema nije bio pripadnik OVK. Verifikaciona misija OEBS-a je odsela u njegovoj kući i njegova kuća je dignuta u vazduh, razorena minobacačkom vatrom iz policijske stanice ujutro 27. marta. Šaip Dema je jedan stariji čovek, mora da mu je oko 70 godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zbog čega su srpski policajci, kako vi tvrdite, 27. marta kad su izašli iz automobila počeli da pužu oko te fabrike? Rekli ste oni su izašli iz vozila i puzali prema fabrici.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Puzali su, to nije neka velika udaljenost, a onda su pošli uz stepenice u fabriku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi smatrate da su oni puzali prema praznoj fabrici?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, fabrika je bila prazna, a oni su puzali prema toj fabrici?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nisam rekao da su pucali na praznu fabriku, pucali su na fabriku. Nisam rekao da su ušli unutra. Oni su zauzeli položaje. Rekao sam da su ušli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je na njih neko otvarao vatru?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Niko. U tom delu grada u to vreme bili su samo civili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je vatra na policajce otvarana sa strane reke Lepenac na kojoj se nalazi i vaša kuća?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Možete li ponoviti pitanje, molim vas? Možete li to pojasniti?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je otvarana vatra na policiju od reke Lepenac tamo gde se nalazi, iz dela gde se nalazi vaša kuća?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nije bilo pucnjave iz četvrti u kojoj se nalazi moja kuća niti iz bilo kojeg drugog mesta u gradu. Osim pucnjave srpskih snaga nije bilo nikakve druge pucnjave. Pucala je samo srpska policija u tom času.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da policija nije bila napadnuta od strane pripadnika OVK koji su bili u kućama oko vaše kuće?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: U našem susedstvu nije bilo OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na koga su onda pucali policajci?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Oni su pucali na sve što se micalo. Oni koji su to radili sigurno bolje znaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da je pucnjava trajala oko jedan sat. Je li tako?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Pucnjava je trajala otprilike od 10, do 10.30, 11, možda malo duže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači nešto kraće. Da li to znači da tvrdite da su policajci iz zaklona eto to vreme koje ste rekli pucali bez ikakvih razloga na kuće s druge strane reke Lepenac?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Počeli su da pucaju na našu stranu iz sela Bob (Bob) i sa njihovih položaja u fabrici, a nije bilo nikakvih razloga da to rade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim da ste maločas rekli da ste čuli za ime Riza Kika. Je li tako? On je bio šef službe obezbeđenja u fabrici kreča u Kačaniku.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Već sam odgovorio na to pitanje mislim. Rekao sam da ga ne poznajem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je 27. februara 1999. godine on otet od strane pripadnika OVK i odveden u pravcu sela Gajre (Gajre)? Da ili ne? Samo kažite „znam, ne znam“, „da, ne“.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je policija pokušala da oslobodi otetog Kikija?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su 28. februara, znači dan kasnije, pripadnici OVK upravo u selu Gajre napali policajce koji su išli da oslobode Kikija?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Već sam vas molio da mi ne postavljate pitanja poput tih, poput ovog jer ja ne znam odgovor na njega. Ne znam ništa o OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda kažite ne znam. Ja vas pitam da li znate, a vi kažete ne znam. Da li vam je poznato ime Bogoljub Staletović? On je bio komandir policije u Kačaniku.

SUDIJA MEJ: Ovo je besmisleno ako svedok ne zna te ljude. Gospodine, da li znate bilo šta o policiji u Kačaniku i da li znate tog čoveka?

SVEDOK RAKA: Mogu vam reći da u deset godina nikada nisam bio u policijskoj stanici u Kačaniku. Samo sam poznao nekoliko policajaca i to iz viđenja i samo po njihovim nadimcima, a ko je njima komandovao to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli, pošto je to bio značajan događaj za Kačanik svakako, da je on kao komandir policije, eto ne znate mu ime ali funkcija komandir policije, radi se o Bogoljubi Staletoviću, ubijen prilikom pokušaja oslobađanja Rize Kikija, Albanca koga je otela OVK? Da li znate da su onda ubili komandira policije? Da li ste čuli za taj događaj?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ja sam čuo samo glasine iz druge ruke, nisam čuo ništa konkretno i nikada nisam bio u selu Gajre. Čuo sam samo da je taj komandir policije ubijen u selu Gajre ali ja u tom selu nisam nikada bio jer ja sam rođen i odrastao u gradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste čuli da je ubijen u Gajri, da li ste čuli da su tom prilikom teško ranjena još tri policajca koja su bila u grupi za oslobađanje Rize Kikija?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam kako se to odigralo, nisam bio tamo. Nisam bio tamo da to proverim, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli za ime Asaj Hatim (Asaj Hatim)?

SUDIJA MEJ: Ovo je potpuni gubitak vremena postavljati ovom svedoku pitanja o tim događajima. Koja je svrha toga? Gospodine Miloševiću, vi možete izvoditi svoje dokaze, iznositi svoje teze kad za to dođe vreme, ali maltretirati svedoke na ovaj način nema smisla i nikome nije od pomoći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A da li to vi meni uskraćujete postavljanje pitanja u unakrsnom ispitivanju, gospodine Mej?

SUDIJA MEJ: Imate li još mnogo pitanja za ovog svedoka? Ono što ću ja prekinuti i u čemu ću vas zaustaviti jeste to da postavljate pitanja koja nisu relevantna i da svedoke maltretirate dugim popisima imena jer to nema smisla. Vi ovog svedoka možete pitati o njegovoj izjavi. On je došao ovamo da odgovara na pitanja o tome, a ne na pitanja o nečem sasvim različitom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, evo pitanje sasvim konkretno. Ja mislim da su i ova pitanja o njegovoj izjavi i da su relevantna, ali evo pitanja sasvim konkretnog. Na osnovu čega tvrdite da su policajci 27. marta ubili stražare Halida Nikofcija (Halid Nikofci) i Šefčeta Demu (Shefqet Dema)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Zato jer su članovi njihovih porodica rekli da su Halil i Šefčet bili u fabrici tog fatalnog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da ih je policija upravo tamo pronašla mrtve kad su bili napadnuti od strane OVK?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: To nije istina. Tamo nije bilo nikakve OVK. To sam već rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako znate da je Laz Nika (Llaz Nika) ubijen takođe 27. marta?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: On mi je bio komšija. To mi je rekao, njegov sin mi je to rekao na putu za Blace. On je sedeo u podrumu i pogođen je mecima dok je bio u podrumu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako znate da ga je ubila policija?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nikog drugog nije bilo tamo osim policije i dvojice vojnika. Nije bilo nikakve pucnjave sa druge strane, samo su oni pucali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da razlikujete municiju za automatsku pušku od one za snajpersku pušku. Da ili ne?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Kad sam se vratio iz Skopja našao sam čaure i neko mi je rekao o tome kakva je to bila vrsta čaure i da je došla od snajperskog metka. Na moju kuću je pucano veoma precizno, uz veoma veliku preciznost. Ne znam kako su to uspeli da urade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A objasnite mi ako je neko snajperom pucao na vašu kuću, je li to moralo biti iz daljine?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Možete li ponoviti pitanje, molim vas?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako ste mogli da nađete čauru u vašoj kući kad čaura ostaje u oružju, a mogli ste samo da imate metak koji je stigao? Gde ste našli čauru?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, metak, metak. Pa o tome govorim. Pronašao sam komadiće metka kad su oni pucali na moju ženu. Metak je udario u beton i pao na pod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je taj metak što je pogodio vašu ženu. Je li tako?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da, da. To je tačno. To je bio taj metak i još jedan nešto malo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to su ta dva metka koja su ispaljena na vašu kuću?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Jedan je bio nešto više, a bila je tu i jedna čaura.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako može čaura da bude s metkom kad se puca s daljine?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: To je bila nezgoda, sve se može dogoditi i to se slučajno dogodilo da je to ostalo tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste našli u svojoj kući i metak i čauru od snajpera kojim je pogođena vaša žena?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Nisam rekao da sam našao čauru. Rekao sam da sam našao samo komadiće metka. Nikada nisam bio vojnik, nikada nisam bio u vojsci i nisam stručnjak za oružje, ali mogu vam reći šta sam pronašao i to su bili komadi metka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa malopre ste pomenuli čauru.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Čini mi se da je ponovo došlo do konfuzije. Jeste li vi rekli da ste pronašli čauru? Naime, tako je bilo prevedeno. Recite jeste li vi to zaista rekli?

SVEDOK RAKA: Ne znam, možda je to pogrešno prevedeno. Ne znam na šta mislite kad kažete čaura, kad kažete metak. Ja sam mislio da kažem da sam tamo pronašao komadiće metka.

SUDIJA MEJ: Mislim da smo iscrpili tu temu. Objasnio je šta je mislio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, mi izgleda imamo samo problem u albanskom prevodu. Juče smo imali problem da li se razlikuje februar od aprila, iako je svedok kasnije nekoliko puta ponovio april, a znate dobro da i deca na prva tri časa nauče mesece i da broje do deset i dane u nedelji. Nemoguće je da vaši prevodioci za albanski ne znaju šta je februar a šta je april, šta je čaura, šta je metak.

SUDIJA MEJ: To se može proveriti, nećemo više trošiti vreme na to. Imate li još pitanja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako da ne. Imam još dosta pitanja. Zbog čega je vaša supruga, dakle, teško ranjena u drugom stanju morala da ostane u kući?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Pa gde sam mogao da je odvedem osim svojoj kući? Niko ne može od svoje volje slobodnom voljom da ostavi svoju kuću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi to niste smeli da je odvezete u kačaničku bolnicu?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: To je bilo nemoguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zbog čega niste smeli ranjenu suprugu da odmah odvedete u bolnicu? Ranjenu suprugu u drugom stanju zbog čega niste mogli da odvedete u bolnicu?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Kad su ubili Jonuza (Jonuz) došla je hitna pomoć i odvela ga. Neko vreme je radila telefonska veza. Mi smo zvali hitnu pomoć i rekli su nam da „mi ne možemo da dođemo i da je pokupimo“ zato što vozač ima problema, u opasnosti je bio kada je došao da pokupi Jonuza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali često se dešava da hitna pomoć ne može da dođe. Zar vam nije bilo lakše da odnesete vi svoju ženu u bolnicu, da je odvedete u bolnicu? Vi ste je kasnije nosili na nosilima preko makedonske granice. Zar vam nije bilo logičnije da je odnesete u bolnicu ako nije mogao da dođe vozač?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Situacija je bila opasna. Vozač hitne pomoći je zamalo pogođen zato što je odveo Jonuzovo telo i mi smo se plašili i zbog toga smo onda krenuli u Blace.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da je lekar koji je vašoj pokojnoj supruzi ukazao pomoć došao negde iz šume. Je li tako?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Došao je iz svoje kuće iz Lađajra (Lagija e Re). Došao je okolnim putem da ga ne bi otkrile srpske snage. Došao je po noći 28. Dao joj je injekciju i infuziju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste stupili u vezu s njim?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam. Moj rođak ga je pozvao preko telefona. Prvo je zvao hitnu pomoć i oni su mu rekli da će da vide i da će da pokušaju da pronađu doktora koga bi onda poslali našoj kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ga onda nisu našli oni nego ga je našao vaš rođak. Je li tako?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Doktori su ga našli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Doktori su ga našli. Ja bih vam skrenuo pažnju na vašu izjavu strana četiri, drugi stav gde kažete, mogu da pročitam ceo pasus da mi se ne bi zamerilo da sam nešto namerno preskočio. Vi kažete: „Moja žena je dva dana morala da ostane u kući. Nismo joj obezbedili nikakvu pomoć. U našoj kući se krio veliki broj ljudi i ne znam ko je to bio uspeo da stupi u kontakt s lekarom. Dva dana kasnije, 28. marta u dva sata negde iz šume došao je lekar koji je mojoj ženi mogao da pruži pomoć.” I do kraja pasusa kaže: „Lekar se zvao Ljulj Raka (Lul Raka), on je lokalni lekar iz klinike u Kačaniku, još uvek tamo radi.” Dakle, napisali ste u svojoj izjavi da je on došao negde iz šume, sad kažete da je bio u svojoj kući i da su ga obavestili telefonom. Gde je on to bio u šumi, šta je radio u šumi?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam kako je došao, rekao nam je da je našao jedan sporedni put, zaobilazni put kroz šumu. On živi daleko od mesta gde ja stanujem tako da ako, da je mogao da joj pomogne u tom pravom trenutku možda ne bi ona umrla. Ali, u stvari, on nije mogao da joj pomogne, samo joj je dao injekciju da se smiri.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je svakako žalostan događaj, ali moje pitanje je bilo, ovde ste napisali da je on došao iz šume. Zbog čega je on bio u šumi?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kakve ima veze to da li je došao iz šume ili iz svoje kuće? Šta zavisi od toga? Zašto je to bitno?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Zavisi od toga da li je to bio lekar koji je u šumi lečio OVK.

SUDIJA ROBINSON: Onda možda možete direktno to da ga pitate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, da postavim direktno pitanje. Da li je to bio lekar koji je u šumi lečio ranjene pripadnike OVK?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: U mestu gde smo mi živeli okruženi smo šumama, a on živi u jednom novom naselju i on je došao iz svoje kuće, a morao je da prođe kroz šumu da bi došao do nas i da nam ponudi svoju lekarsku pomoć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi kažete da je radio u klinici u Kačaniku?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li i tada radio na klinici u Kačaniku?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: U tom kritičnom momentu kad ga je pozvao moj rođak on nije bio tamo i on je onda mogao da dođe tek oko dva ujutru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad se to dešavalo, da li ste bili svesni šta rizikujete kad ste vašu teško ranjenu suprugu prvo dva dana držali bez lekarske pomoći, a potom je poneli na put za Makedoniju?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da. Na osnovu onoga što sam saznao od nekoliko ljudi i doktora iz doma zdravlja 28. u toku dana su oni poslali ambulantna kola.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je onda bilo sa tim ambulantskim kolima?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam, ljudi su počeli da odlaze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U ovom pasusu koji sam vam citirao, da ne bih gubio vreme da ga ponovo citiram, vi kažete da se u vašoj kući krio veliki broj ljudi. Ko su bili ti ljudi?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: To su bile izbeglice ili bolje tako da kažem, to su bili gosti iz Đeneral Jankovića, moji rođaci, žena moga ujaka, muž moje ujne. Znači ne samo ja, u čitavom komšiluku su po kućama bili ljudi, po 15, 20 ljudi po kućama, zavisno od toga koliko je ko mogao da pomogne i da priušti. To su bili ljudi koji su pobjegli zbog rata. To su nam rekli. Ne znam više od toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, pobjegli zbog rata. Je li tako? Tvrdite da ste put Makedonije krenuli u grupi od 14 muškaraca?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Bilo nas je 14, možda nešto više ili nešto manje. To je grupa koja je nosila moju ženu. Bila je još jedna grupa. Bilo je drugih grupa takođe. Mi smo išli peške.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su to bili ti isti vaši rođaci koji su s vama bili u kući ili neki drugi ljudi?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Morali smo da nosimo moju ženu do kuće mog rođaka, a odatle onda u Blace.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To dakle, nisu bili ljudi koji su bili gosti u vašoj kući koje ste maločas opisali?

SUDIJA MEJ: Zašto je ovo sve bitno, gospodine Miloševiću, ko je bio na tom putu i tako dalje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bitno je zato što je malopre opisao da su tamo bili njegova sestra, deca i tako dalje, a onda ide preko granice sa 14 muškaraca. Želim da ga pitam jesu li oni bili članovi OVK?

SUDIJA MEJ: Onda možete to da pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pitam ga, evo pitam ga tih 14 muškaraca da li je među njima bilo članova OVK?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Rekao sam još ranije da ne. To su bili nenaoružani civili. Neki su bili stariji, neki su bili mlađi. Oni su mi jednostavno pomogli da svoju ženu prenesem do Blaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde se nalaze sela Ivaja (Ivaje) i Kotlina (Kotline)?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Negde u brdima oko Kačanika, ali nikad tamo ja nisam bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikad niste bili tamo. A da li ste znali da su se u tim selima nalazili logori OVK u koje su odvođeni Albanci iz opštine Kačanik?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je možda poznat događaj kad je policija uspjela da oslobodi 15 Albanaca iz zatvora OVK u Ivaji? Da li ste čuli za taj događaj?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne, ne znam. Da sam ja bio pripadnik OVK i da sam se s njima borio ja bih vam to rekao možda, ali ja nisam nikada bio član OVK. Ništa ne znam, nisam ništa čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To razumem. Zato vas pitam da li nešto znate ne kao pripadnik OVK nego kao stanovnik Kačanika. A da li vam je poznato za događaj u decembru 1998. godine u blizini vašeg sela na granici s Makedonijom kod sela Dimce (Dince), kad je zaplenjena velika količina oružja koja je švercovana tuda iz Makedonije. Da li vam je poznato za taj događaj?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA MEJ: Ovo ne proizilazi iz njegove izjave i nije relevantno za njegov iskaz i ako nemate relevantna pitanja ja ću onda da privedem kraju ovo unakrsno ispitivanje. Vi traćite dragoceno vreme

ovim pitanjima i sasvim dobro znate da ćete vi kad za to dođe vreme moći da izvedete svoje dokaze ako želite. Ali sada nema svrhe da o tome pitate svedoke koji o tome ništa ne znaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, ja ga pitam, on je stanovnik Kačanika, govori o prilikama u Kačaniku, ja mislim da su relevantna pitanja. Da li vam je poznato da je 24. aprila 1999. godine u ataru sela Doganović (Doganaj) petoro albanske dece poginulo od NATO kasetne bombe, a još dva teško ranjena? Da li vam je poznat taj događaj?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne, 24. aprila sam ja bio u Skoplju. Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda ću vas pitati za 28. mart. Da li znate 28. marta oko 22 sata bačena je NATO kasetna bomba koja je zahvatila površinu od dva hektara i napravila preko 80 manjih kratera. Da li znate za taj događaj?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: 28. marta sam se ja brinuo za zdravlje moje žene i ja o tome nisam ništa čuo.

SUDIJA MEJ: Mi nećemo ništa postići ovim unakrsnim ispitivanjem i ja ću ga privesti kraju. Uopštena pitanja o opštinama ne pomažu kad su u pitanju svedoci koji imaju svoj iskaz i ne trebate takve svedoke da pitate o tim opštim stvarima. Gospodine Tapuškoviću, da li vi imate pitanja za ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imam još jedno pitanje da ga pitam. Da li zna koliko...

SUDIJA MEJ: Možete postaviti još jedno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li zna koliko se Albanaca iselilo iz Kačanika od 24. marta kad je počela NATO agresija? Da li mu je poznato da su gotovo svi u Starom Kačaniku ostali u svojim kućama?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Molim vas ponovite pitanje, nije mi jasno. Molim vas da ga preformulišete da bude jasnije?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su gotovo svi stanovnici Starog Kačanika ostali u svojim kućama za sve vreme rata od 24. marta pa do juna, znači za sve to kritično vreme? Da li vam je poznato to?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ne, ne znam to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da su svih 40 srpskih kuća u Starom Kačaniku spaljene i opljačkane?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ja nikada nisam bio u Starom Kačaniku, ja sam ceo život bio samo u Kačaniku. Tamo sam 90% svog života proveo samo u Kačaniku.

SUDIJA MEJ: U redu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, nemamo pitanja za svedoka.

TUŽILAC ROMANO: Časni Sude, ja nemam pitanja ali želim da pokažem tri fotografije koje je svedok doneo sa sobom u Hag. To su fotografije kuće svedoka i fabrike pošto je za vreme unakrsnog ispitivanja došlo do razgovora o tome kolika je udaljenost između fabrike i šume. Ja bih htela da se fotografije stave na grafoskop i da nam svedok objasni te lokacije.

SUDIJA MEJ: U redu.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC ROMANO

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine, da li ste ove fotografije doneli sa sobom u Hag?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste vi napravili te fotografije?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da. Fotograf je to uradio.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li da nam objasnite svaku fotografiju jednu po jednu.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ovo je mesto gde su se zaustavila vozila. Onda su došli ovde i izašli ovamo, a odavde su oni počeli da se penju uz stepenice.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A ko su „oni“?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Srpska policija i dva vojnika koja su bila s njima.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A koja je to zgrada ispred vas? Koja je zgrada prikazana na fotografiji?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: To je fabrika kreča u Kačaniku. Ovo je novi deo, ali ta fabrika još nije popravljena.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A možete li da nam pokažete gde se nalazi vaša kuća? Možete da uklonite ovu prvu fotografiju.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ja sam napravio ovu fotografiju iz fabrike i ovde se vidi moja kuća. To je moja kuća.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Molim vas da ponovo pokažete vašu kuću.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ovde je.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I to je mesto odakle je dolazila pucnjava?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I poslednju fotografiju, molim vas, pogledajte.

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: Ovi prozori ovde, tu su bile smeštene srpske policijske snage. Ovde na gornjem spratu fabrike tu su se nalazile te dve osobe koje su imale vojnu uniformu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A krov koji se vidi ispred vas?

SVEDOK RAKA – ODGOVOR: To je krov moje kuće. Oni su tu gađali sa tih viših položaja.

TUŽILAC ROMANO: Hvala, gospodine.

SUDIJA MEJ: Gospođo Romano, da li želite da se ti dokazi uvrste u spis?

TUŽILAC ROMANO: Da.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim da im se da broj.

sekretar: U redu, časni Sude. To je dokazni predmet Tužilaštva broj 126.

TUŽILAC ROMANO: Nemamo više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Raka, sada je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud i sada ste slobodni i možete da idete.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, imate još jednog svedoka, čini mi se?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, časni Sude, imamo jednog svedoka ovde.

SUDIJA MEJ: Iako nećemo moći s njim da završimo danas?

TUŽILAC RAJNEFELD: Zavisi od toga koliko dugo budemo radili. U pravu ste, doduše, vidim da po sadašnjem rasporedu imamo 35 minuta.

SUDIJA MEJ: Imamo manje zato što smo počeli u 2.15 tako da nam nije ostalo toliko vremena, ali mi ćemo sada da se posavetujemo u vezi s tim.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, mi mislimo da je bolje da sada prekinemo raspravu umesto da pokušamo da završimo sa sledećim svedokom, a to može trajati više od sat vremena, osim ako ne želite da pokušate da nas ubedite u suprotno.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, imajući u vidu koliko nam je malo vremena na raspolaganju ne bih želeo da traćimo vreme, ali zavisim od vas, od vaše odluke. Ja bih više voleo da počnemo.

SUDIJA MEJ: Mislim da pošto sutra nećemo nastaviti ne bi bilo dobro da svedok počne sa svedočenjem pa da se onda to prekinе. Znači, bolje je da počnemo sa svedokom u ponedeljak kad budemo sveži.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, ali ne želim da se na to gleda kao da mi traćimo vreme.

SUDIJA MEJ: Naravno, to je nama jasno, ali mi smo juče imali raspravu do petnaest do pet. Sada prekidamo raspravu do sutra u 9.30.

Završeno u 15.28 h.

Nastaviće se 3. maja 2002. godine u 9.30 h.